

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888—1948/1990. 12. (72) évf.

4. szám. 2002. július–szeptember

Ára: 5000 lej.

TÁJÉKOZTATÓKÉNT - ÚJ REMÉNYEK

Az Unitárius Közlöny ez évi első számában azt a kijelentést tettem, hogy „elhatároztuk a lap rendszeres kéthavonkénti megjelentetését“. Ennek érdekében valóban „átszerveztük a szerkesztői munkaközösséget“, új rovatokat indítottunk be, vagy „a korábbi már elindított, de időközben megszűnt rovatokat újraélesztettük“. Sőt, igyekeztünk a lapzárta idejét is rögzíteni (emlékeztetőül: minden második hónap 10-e), és a terjesztést jobban megoldani.

Ezeket az ígéretek SAJNOS csak a harmadik számig (május–június) tudtuk betartani, azután olyan „FENNAKADÁS“ történt, amely nem a szerkesztőség hibája vagy mulasztása. Oka az, hogy Egyházunk nyomdája július 15-én átmeneti időre beszüntette működését, ugyanis a SORA épületében folyó építkezések miatt átköltöztették az Unitárius Kollégium (Brassai Sámuel Liceum) alagsorába. A költöztetés, a hely kialakítása, a gépek összeszerelése és elhelyezése hosszabb időt vett igénybe. Érdeklődtünk más kolozsvári nyomdánál, de a nyomtatási költségek – sajnos – háromszorosára emelkedtek volna, ami a lap önköltségi árának is háromszoros emelkedését eredményezné, és úgy véltük, hogy ezt – épp az Olvasóra való tekintettel – nem engedhetjük meg.

Nagy Albert: A jövő hitében

A TARTALOMBÓL:

Ifjúsági és gyermektáborok
Gyűjtőlevéltárunk felavatása
„Unitárius Világszövetség” – a változó időben
Szejkefürdői Unitárius Világtalálkozó
Egyházi Főtanácsunk ülése
Találkoztunk Székelykeresztúron
Ünnep Alsójárán
Unitárius Óvoda indult!
Nők Világa – Versek
Ifjúsági beszámolók
Ünnep – Őszi hálaadás
Könyvajánló
Beszámoló az egyházi gyűjtésről
Tudósítások – egyházi élet

Biztunk abban, hogy a nyomdánk csak beindul, ezért azóta már háromszor is átalakítottuk a lap arcélét, hisz egyes események elvesztették időszerűségüket, de a történelmi hűség kedvéért – ha szükségesvűan is – felelevenítjük őket ebben a lapszámban.

Tájékoztatóként – röviden – ennyit a Közlöny megjelenésének késéséről, és kérjük Olvasóink szíves megértését!

Átsuhant – szinte észrevétlenül – fölöttünk a nyár, és beköszöntött mindennapjainkba az ősz. Egyházi életünk azonban nemcsak mozgalmas volt a „suhánó időben“, hanem igen gazdag és tartalmas is. Emlékeztetőül csak a fontosabbakat szeretném említeni: a Vallásszabadság Nemzetközi Társulata (IARF) Budapesten tartotta 31. kongresszusát, amelyen Egyházunkat népes küldöttség képviselte. Ezt követően amerikai és angol testvéreink szép számmal látogattak át Erdélybe. Megtörtént a kolozsvári Unitárius Kollégium tetőtéri bentlakásának és korszerűen felszerelt központi Gyűjtőlevéltárunk nemzetközi felavatása; megtartottuk a Szejkefürdői Unitárius Találkozót; végzős teológiai hallgatóink ünnepélyes kibocsátása és sikeres szakvizsgálója is megtörtént. Közben az Alaptörvényünket módosító bizottság folyamatosan dolgozott, és az elért eredmények a rendkívüli Egyházi Képviselő Tanács ülése elé kerültek. Augusztus 30–31. napjain megtartottuk évi rendes Főtanács ülést is.

Egyháztársadalmi szervezeteink (ULOSZ, UNOSZ, ODFIE) szintén nagy intenzitással dolgoztak, amiről tudósításokat közlünk.

Szeptember 15-e nemcsak az iskolakezdés ünnepélyes napját jelentette, hanem egy rendkívüli eseményre is sor került: Kolozsváron felavattuk az Egyházunk történetében első unitárius óvodát, amelyről szintén beszámolunk.

A beköszönő őszi mindig közel hoz bennünket az ŐSZI HÁLAADÁS ünnepéhez, az ünnep pedig közelebb vezet Istenhez, a mi Atyánkhoz. Ilyenkor talán önkéntelenül is megtapasztaljuk azt, hogy életünkbe, munkánkba belesimul az isteni gondviselés, amiért nekünk hálások-

nak kell lennünk. És újra meg újra megfogalmazódik bennünk a kérdés: ha „a föld megadta a maga termését”, vajon mi milyen „termést” tudunk Isten előtt felmutatni ebben az esztendőben? Mindenki maga válaszolja meg ezt a kérdést, őszintén, minden takargatás nélkül. Közben ne feledjük el, hálaadó, imádságos lélekkel úgy élni életünket, hogy meghalljuk és megvalósítsuk a jézusi felhívást: „Úgy ragyogjon a ti viláosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” (Mt 5, 16)

Az eredményes folytatás fakasszon új reményeket mindnyájunk életében.

Dr. REZI ELEK

Ifjúsági és gyermektáborok

Az idén - az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet tagjainak, valamint teológiai hallgatóknak a szakmai, táborszervezői tapasztalatára alapozva - az Unitárius Egyház három táborot szervezett: a homoródszentmártoni szórványtábort július 4-11., a homoródszentmártoni gyermektábort július 15-21., valamint a torockószentgyörgyi gyermektábort július 8-15. között.

Az idei táborok közül a szórványtábor és a homoródszentmártoni gyermektábor témája azonos volt: *Az ember a teremtett világban*. Az egyes napok a teremtéstörténet eseményeit követték, a következő kulcsfogalmak alapján: a teremtés, az alkotás, az ember helyének és szerepének értelmezése, a felelősségvállalás és szeretet, Isten, ember és a teremtett világ egységének fontossága. A naponta visszatérő tevékenységek (áhitat, vetélkedők, esti mese és beszélgetés) mellett a program az alap gondolatot több értelmezési szempontból közelítette meg, előtérbe helyezve a bibliai szövegekből és a népköltészeti műfajokból leszűrhető idevágó jelentéseket, valamint az alkotó jellegű, játékos és mozgásos tevékenységeket. Ennek értelmében a program a következőképpen alakult: a világgosság fogalma a Bibliában, a láng elkészítése ragasztással, festéssel, a nap témájának megközelítése népmesék alapján, batikolás a *világgosság-sötétség napján*; az ég-föld kapcsolatáról való beszélgetés a Babel tornya és Jákob létrája alapján, az égig érő fa motívuma, beszélgetés a népi, illetve kereszténység előtti vallásosságról, sógyurmázás, oltárépítés, az áldozat

fogalmának átértékelődése, énektanítás az *ég-föld* napon; beszélgetés a magvető történetéről, virágszedés, kollázskészítés, magvak elültetése tojáshejbe, beszélgetés az egészséges táplálkozásról, életmódról a *víz-szárazföld-növények* napján; állatmesék alapján beszélgetés a közösségről, az emberi tulajdonságokról, állatos mondókák, közmondások, népi játékok, Noé bárkájának elkészítése, sógyurmából állatfigurák készítése, drámázás a történet alapján az *állatok* napján; beszélgetés az időszámításról, csillagképekről, felhők, csillagok, bolygók „elkészítése”, keresztény ünnepek a naptár szerint a *világító testek* napján; istentisztelet, ünnepi műsor a templomban, az első emberpár elkészítése bábok formájában, beszélgetés az Isten, az ember és a teremtett világ egységéről az *ember* napján.

A szórványtáborban a Petrilláról, Vajdahunyadról, Déváról, Szásznádasról, Fogarasról, Besztercéről, Petrozsényből, Lupényből érkező 23 gyermekkel *Lakatos Csilla, Berki Tímea, Jakab Vilma, Györfi Izabella, Moldován Emese, Lakatos Sándor, Kisgyörgy Tamás* és *Rácz Norbert* foglalkozott.

A homoródszentmártoni gyermektáborban résztvevő 36 gyermek Dicsőszentmártonból, Gyergyószentmiklósról, Vargyasról, Csikszeredából, Segesvárról, Alsórákosról, Köpecről, Székelyszáldobosról, Gálfalváról, Szőkefalváról, Olthévízről, Kőhalomról és Olasztelekről érkezett. A táborvezetők: *Lakatos Csilla, Albert Erika, Kádár Beáta, Nagy Adél, Ilkei Ildikó, Pál Tünde, Márk Attila, Rácz Norbert* voltak.

A torockószentgyörgyi tábor - *Ünnepek és ünnepes hétköznapiak* címmel - a tavalyi homoródszentmártoni tábor szemléletét és tartalmát követte. A téma ismétlése azzal magyarázható, hogy a két táborban más-más gyermekcsapat vesz részt, s a váltakozó forgatókönyv lehetővé teszi, hogy mindkét csapat találkozzék ugyanazzal a kérdéskörrel.

A tábor programja a következőképpen alakult: maszkkészítés, hagyományok felelevenítése, farsangtémátetés, szalmabábu-égetés a rossz megszüntetésére a *farsang* napján; tojásfestés, sógyurmázás, locsolóversalkotás; beszélgetés a passióról, Jézus szenvedéstörténetéről, az élet diadaláról, a faluban eldugott tojások megkeresése *húsvét* napján; természetjárás, a tábori

A homoródszentmártoni szórványtáborban

A homoródszentmártoni gyermektáborban

Úrasztal összeállítás a talált kincsekből (érdekes kőzetek, virágok, falevelek) az *őszi hálaadás* napján; beszélgetés az együttműködés lényegéről, az egyház megalakulásának jegyében tábori templom barkácsolá-

sa *pünkösöd* napján; angyaljárás, díszek készítése, karácsonyfadíszítés *karácsony* napján; részvétel a vasárnapi istentisztelet keretében tartott konfirmáción és táborzárási ünnepély *vasárnap* ünnepén.

A táborban 43, Szentábrahámról, Küküllősárdról, Újszékelyről, Kolozsvárról, Nagybányáról, Tordátfalváról, Csehétfalváról érkező gyermek vett részt. Táborvezetők voltak: *Solymosi Zsolt, Bodor Pirooska, Orbán Erika, Jakabházi Béla, Hegedüs Tivadar* és *Szabó Adél*.

A nyári programok iránti érdeklődés megnövekedése a táborozási lehetőségek további bővítését igényli. Remélhető, hogy képességeink és lehetőségeink szerint (táborvezetők száma és felkészültsége, anyagi alap, helyszín, megfelelő szállás, étkezés és egészségügyi körülmények) egyre több ifjú és gyermek vehet majd részt a következő esztendőben a tábormozgalomban.

FÖRIS FERENCZI RITA

Az Erdélyi Unitárius Egyház Gyűjtőlevéltárának felavatása

Sokan nincsenek még ma sem tisztában azzal, hogy a levéltár (archívum) fogalma mit takar. Talán egyesek azt gondolják, hogy a levéltárban őrzött iratok a múlt különböző, kisebb-nagyobb jelentőségű eseményeiről részletes felvilágosítást tudnak nyújtani, és hogy a levéltár feladata a hozzáférhető magánszemélyek kíváncsiságának kielégítése. Bár ilyen feladatokat is elláthat, nem ez történelmileg kialakult rendeltetése.

Valószínűleg azt is kevesen tudják, hogy a levéltár eredete korábbi időkre nyúlik vissza, mint a könyvtár vagy a múzeumé. Míg például a múzeumnak (azaz a műsák kertjének) az eredete a görögökhöz kötődik, addig az iralkodók tetteit, az állami élet szempontjából meghatározó törvényeket és határozatokat megőrkítő okleveleket már a görögök előtt próbálták megőrizni az elkövetkező nemzedékek számára.

A levéltár létrejöttének elsődleges feltétele az írásbeliség kialakulása volt. A levéltár mindenkori birtokosainak érdekében állt azokat a dokumentumokat megőrizni a pusztulástól, amelyeket szükség esetén bizonyítékként lehetett felhasználni. Ily módon a levéltári anyagot azok az írott dokumentumok alkották, amelyek a jogszabályoknak vagy intézmények számára jogbiztosítást vagy jogi szabályozást jelentettek. Az iratok ilyen funkciója azonban idővel hatályát veszti. Ugyanakkor egyre fontosabbá válik egy másik rendeltetésük: tartalmuk révén tájékoztatóvá válik a múlt különböző területeinek tudományos rekonstrukciója. Ennek fontosságát különösen akkor értjük meg, ha arra gondolunk, hogy a levéltári anyag összetevő darabjai a maguk nemében egyetlen példányok (unikumok) vagy legalábbis nagyon kis példányszámban léteznek. Ezért szükséges minél jobb körülményeket biztosítani a levéltári anyag megőrzésére, hiszen Révész Imre 1868-ból származó gondolatát parafrázálva ha egyik vagy másik templomunk, főiskolánk, könyvtárunk, egyetemünk leég vagy elpusztul: a jó szerencse, az elszántság, a közlekedés és az erőfeszítés újakat és fontosabbakat állíthat a rombadőltet helyébe; - de hogyan

elpusztul, semmivé lesz egy levéltára: nincs többé az a szerencse vagy erő, amely azt valaha helyreállíthassa.

Unitárius Egyházunk éppen a fentiek értelmében tudatában van annak, hogy múltunk szempontjából milyen fontos a levéltárügy, de azt is tudja, hogy nem elég csak megfogalmazni a teendőket, hanem cselekvő módon meg is kell valósítani azokat. Egyházi levéltárunk történetében ennek az intézménynek az őrei **Benczédi Gergely, Kelemen Lajos, Szabó Dezső, Erdő János, Szilágyi Erzsébet, Farkas Dénes**, ha sokszor nagyon nehéz körülmények között dolgozva is, de mindent megtettek, hogy rendezzék, megőrizzék és a kutatók rendelkezésére bocsássák az itt található értékeket.

Az 1989-es változások új lehetőségeket nyitottak levéltárunk történetében. Egyházunk elöljárói a korábbinál még nagyobb figyelmet szentelnek a levéltár fejlesztésére, és a lehetőségekhez képest anyagilag támogatják elképzeléseinket.

Külön meg kell említenünk, hogy 1998-ban **dr. Rezi Elek** főjegyző úr jóvoltából alulírott megismerkedtem **dr. Deborah J. Youngman**, a Bostoni Egyetem és **dr. Kathleen**

Dr. Kathleen Dunlap, Deborah J. Youngman és dr. Szabó Árpád püspök felavatják egyházunk levéltárát

Dunlap, a Trust Medical School professzoraival, akiknek a kezdeményezésére létrehoztuk a Transylvania Archives Project-et (TAP), azaz Erdélyi Levéltári Programot. Ennek célja a levéltár infrastrukturális fejlesztése több lépcsőben. A programnak köszönhetően levéltárunkba központi fűtést vezetünk be, betörésbiztos fémredőnyöket szereltünk az ablakokra, tűzálló szekrényt, porszívót vásároltunk stb.

Három testvér, **Deborah J. Youngman**, **Kathleen Dunlap** és **Mary Youngman Utick**, valamint **Monty C. Grob** (Deborah asszony férje) személyes anyagi támogatásával az elmúlt nyáron levéltárunkat teljesen felújítottuk. A megújult levéltár egyik raktárhelyiségét a magyarországi Nemzeti Kulturális Alapprogram pályázatán nyert támogatásból modern polcrendszerrel szereltük fel.

A két professzorasszony, **Deborah J. Youngman** és **Kathleen Dunlap** folyó év júliusában romániai körútra jött. Nem titkolt szándékuk elsősorban levéltárunk megtekintése volt. Ez alkalommal, július 15-én sor került a felújított levéltár ünnepélyes megnyitójára. Az ünnepségen **Deborah J. Youngman** köszönetet mondott **dr. Rezi Elek** főjegyzőnek, aki nélkül nem alakulhatott volna ki ez a gyümölcsöző kapcsolat. Továbbá köszönetet mondott az Egyháznak, hogy mindenben támogatta és támogatja az amerikai és erdélyi unitarizmus közös múltja írott emlékeinek korszerű megőrzését. Főtisztelendő püspök úr, **dr. Szabó Árpád** viszonozta a köszönő és köszöntő szavakat, majd **Deborah J. Youngman** átadta a püspök úrnak a Harvard Teológiai Fakultás Könyvtárának és Levéltárának köszöntő levelét, a levéltárunk részére pedig egy kis réz emléklakettet. Ezt követően **Deborah J. Youngman** és a püspök úr elválták az avatószalagot, és így ünnepélyesen is megnyílt a levéltár, melynek előszobájában egy emléktáblát lepleztek le a felújítást támogatók nevével.

Látogatásuk alkalmával **Deborah J. Youngman** és **Kathleen Dunlap** a Unitarian Universalist International Funding Program, azaz az Unitárius Univerzalista Alapprogramtól nyert támogatásból egy korszerű digitális fényképezőgépet, egy hordozható számítógépet és egy kivetítőgépet (projektor) hoztak levéltárunknak. Ezek a felszerelések már a jövő felé mutatnak, és azt a célt szolgálják, hogy értékeinket elektronikus úton is megjeleníthessük, közzétehessük.

Aki a múlt tapasztalataiból merítve a jelenben előre tekint, hisszük, hogy jövője megalapozott lesz. Levéltárunk az Unitárius Egyház írott formában felhalmozódott tapasztalatait őrzi. Gondos megőrzése és tanulmányozása hozzásegíthet mindannyiunkat a felelősségteljes jövő építéséhez.

MOLNÁR B. LEHEL

„Unitárius Világszövetség” – a változó időben

A közelmúltban két esemény is arra készítette erdélyi unitárius közösségünket, hogy komolyan elgondolkozzon az IARF-hez (International Association for Religious Freedom – Nemzetközi Egyesület a Vallásszabadságért) fűződő viszonyán. A kapcsolat 1900-ban indult, amikor a magyar unitáriusok Boros György, az egyház képviselője révén lényegileg is hozzájárultak az unitáriusok és szabadelvű keresztények nemzetközi szövetségeként létrejövő szervezet megalakulásához.

Az első esemény az IARF ez évi márciusi vezetőtanácsi ülése volt Oxfordban, ahol a nemzetközi tanács, a kongresszusi választásokat előkészítendő, egyházunk számára előzmény nélküli, hátrányosan érintőnek tűnő döntést hozott: nem fogadta el az erdélyi unitáriusok részvételét az újonnan megválasztandó tanácsba. Százket év alatt ilyesmi nem fordult elő még a szervezet történetében, az erdélyi unitárius jelenlét és vélemény mindig meghatározója volt az IARF munkájának.

A döntés hátterében természetesen elvi megalapozottságot kell tudnunk. Az unitárius és szabadelvű egyházak szövetségeként elindult egyesület ugyanis a 20. század végére tagságában és küldetésében is teljesen átalakult, és szervezetévé lett a világ bármely vallási hagyományát képviselő, üldözött, jogaiban sértett vagy a vallási türelmet és együttműködést hirdető csoportosulásnak. A sokszínű jelenlét természetesen az elképzelésekben is alapos változást hozott annyira, hogy az IARF tavaly elfogadott és a következő 6 évre szóló stratégiai terve kimondja: az unitárius jelenlétet csökkenteni kell, és nagyobb teret kell engedni a nem-keresztény vallások képviselőinek.

A másik esemény az IARF Budapesten megrendezett nyári kongresszusa volt – július 28 - augusztus 2. között –, ahol a földrajzi közelségnek köszönhetően egyházunk minden eddiginél számosabb küldöttséggel képviseltethette magát. A kongresszuson a vezetőség a stratégiai terv minden vonatkozó elképzelését keresztül vitte, beleértve az erdélyi képviselőt nélkül maradt új vezetőtanács megválasztását. Ennek ellenére a résztvevők egybehangzó véleménye az volt, hogy érdemes volt jelen lenni, tanúként a változásoknak.

Érdemes volt látni a világ minden tájáról egybesereglett budhista, hindu, mohamedán, sintoista, zsidó, keresztény és más vallású zárandokokat, ahogy elismerően kóstoltak bele a magyar ha-

Unitárius-Univerzalista istentisztelet a kongresszuson

gyományok eddig lekicsinylően „keleteurópaizott“ ízeibe. Érdemes volt megfigyelni, hogy az azonos problémákra adott különböző válaszokból hogyan vergődte ki magát a közös út, a csak együtt kivitelezhető megoldás. Érdemes volt átélni, ahogy a más kontinensek gyermekei a kongresszus fő témája, A vallásszabadság mint Európa üzenete a világnak kapcsán megpróbálták befogni az európai gondolkodás és kultúra lényegének, a szabad, alkotó emberi szellemnek a birodalmát. Érdemes volt hallani, ahogy az erdélyi és amerikai unitárius egyházfők tartotta közös istentisztelet után értelmezgették a felismert értéket. S érdemes volt megérteni végre, hogy ami ott történt, az egyre kevésbé szól rólunk, s egyre inkább másokról.

A kongresszus szervezeti szempontból leglényegesebb mozzanata az évi közgyűlésen történt heves vélemény-ütköztetés volt az IARF régi értékeit átmenteni akarók és az új stratégiai tervben bízók között. Utóbbiak végül túlszavazták az előbbieket, és az indulatoktól feszülő ülés végén csak egy lelkesítő beavatkozás teremtette meg úgyahogy a békét. Hosszú távon azonban mindkét tábornak el kell gondolkoznia az álláspontjain. A hagyományörzőknek azon, hogy a régi IARF vonásai közül melyek

azok, amelyek nélkül nem létezhet, amelyeket semmilyen áron nem szabad feladni, és melyek azok, amelyek leszűkítik, elsorvasztják a szervezet lehetőségeit. Az újtóknak meg azon, hogy szabad-e feláldozni az IARF alapvonaláiként ismert szabadelvű vallási gondolkodást, szociális segítségnyújtást és a hagyományokra figyelő szervezeti kultúrát az egyetlen célként kikiáltott vallási együttműködés és felekezeti párbeszéd oltárán.

Az erdélyi unitáriusok álláspontja túlnyomó részben a régi IARF értékeit mentette volna, de ugyanakkor érdemesnek tartottuk odafigyelni az új elképzelések némelyikére is, mint a hatékonyabb helyi kezdeményezések vagy a tagság teljesebb bevonása a munkába. Amíg ezeket tesszük, egy biztos: az Unitárius Világszövetség elnevezést többé nem használhatjuk az IARF-re nézve, régen megszűnt annak lenni. Ha az unitárius együttműködést és nemzetközi közösséget akarjuk erősíteni, akkor a másik nemzetközi szervezetünkre, az ICUU-ra (International Council of Unitarians and Universalists, Unitáriusok és Univerzalisták Nemzetközi Tanácsa) kell néznünk. Az a mi világszövetségünk. Az szól rólunk, és nekünk.

GYERŐ DÁVID

IV. Egyetemes Unitárius Találkozó Szejkefűrdő, 2002. augusztus 10.

Az 1989. évi fordulat lehetővé tette a nagy népi-egyházi találkozók megszervezését is. Egyházközségünk, a székelyudvarhelyi Belvárosi Egyházközség a többi egyházközségből érkező igénynek tett eleget, amikor elhatározta, hogy a Székelyudvarhely melletti Szejkefűrdőn, Orbán Balázs földjén megszervezi az Unitáriusok Egyetemes Találkozóját minden év augusztusának második szombatján. 1999. augusztus 14-én tartottuk az elsőt, idén augusztus 10-én sorrendben a negyediket.

E találkozót azzal a szándékkal kezdeményeztük, hogy közösségeinkben a vallási és nemzeti öntudatot erősítsük. A találkozók e szándéknak, célnak és elvárásnak eddig teljes mértékben megfeleltek.

A szervezés, melyet a szervezőbizottság irányított, az idén is jól haladt, csupán az augusztus eleji esős időjárás okozott aggodalmat, de aggodalmunk alaptalan volt, mert augusztus 10-én gyönyörű reggelre ébredtünk. Ezen a napon több ezer unitárius gyűlt össze Szejkén: Erdélyből, az Egyesült Államokból, Magyarországról és más nyugat-európai országokból.

A találkozó azzal kezdődött, hogy a magyarság egységét jelképező millenniumi zászlót a székelyudvarhelyi díszlovakok - a homoródalmási fűvösök kíséretében - a színpad elé vonulva átadják dr. Szabó Árpád püspökünknek. Ezután alulírott köszöntője és dr. Rezi Elek főjegyző imája következett.

A találkozó kiemelkedő részét William Sinkfordnak, az észak-amerikai unitáriusok elnökének ünnepi beszéde képezte, melyet egyházunk püspöke tolmácsolt a hallgatóságának. William Sinkford többek között ezeket mondotta: „Ez volt az első utam Erdélybe, arra a földre, amelybe az unitarizmus gyökeret eresztett, ahol a vallásszabadság és a vallási türelem először nyert kifejezést. Ez a Dávid Ferenc földje. A hit Isten ajándéka és nem lehet senkire rákényszeríteni... Összegyűltünk, hogy tanuljunk egymástól, és megosszuk, amit tanultunk. Meggyőződésünk, hogy ez a szélesebb hitközösség áldás lehet szá-

munkra. Egyedül olyan kicsiknek látszunk, s nem tudunk megbirkózni azzal a feladattal, hogy megéljük az evangélium tanítását. Tudjuk, hogy sokszor nem érjük el céljainkat, vagy éppen rossz fordulatot vesz életünk. De így együtt, a sokaság egységében, a lehetőség és a remény érzése lesz úrrá közöttünk... Nagyon sokat tanultam rövid ittlétem alatt. Hallottam, hogy milyen elviselhetetlen volt az élet a kommunizmus idején. Hallottam, hogy milyen nehéz kisebbségben lenni önazonosságban és nyelvben, vallásban és kultúrában...

Az első erdélyi látogatásom igen gazdag és nagyszerű volt. De én szeretnék még többet tanulni, mélyebben megismerni titeket, és megosztani veletek a mi tapasztalatainkat, sőt, küzdelmeinket is. Felebarátok vagyunk a hitben, amelyben kölcsönösen osztozunk. Testvérkapcsolataink meggazdagítanak minket. Ez nem az én utolsó látogatásom itt...

Jó volt hallgatni William Sinkford beszédét, mert beszédének hallgatása a társra talált ember biztonságát adta a mi erdélyi unitárius közösségünknek.

Az ünnepi egyházi beszéd után előbb a külföldi unitárius egyházak köszöntői következtek, ezután pedig az ünnepi műsor, melyet a concordi (Egyesült Államok) egyházközség kórusa nyitott meg. Ők csaknem egy évet készültek a szejkai szereplésre, és hogy ezt mennyire komolyan vették, mutatta az, hogy a Székely Himnusz majdnem hibátlan magyar kiejtéssel énekelték.

A concordiakat Szalai Zsuzsa szavalata, a homoródalmási egyházközség énekkara és az olthévíziei népi tánca követte.

Ezután a többesre tömeg a székelykapuk alatt Orbán Balázs síremlékéhez vonult, hogy koszorúkkal tisztelegjen a Legnagyobb Székely emlékének.

A székelyudvarhelyi Szejkefűrdő - ahol virágot nyitottak a székelykapuk, amelyet megszentelt Orbán Balázs szellemisége - az erdélyi unitáriusok legnagyobb szabadtéri templomává lett. Jó volt Istennek e nyitott templomában együtt lenni, énekelni, imádkozni, találkozni, ünnepelni. Kifelé jövet az út fölé felfeszített transzparensok már a jövőt idézték: VISZONTLÁTÁSRA 2003. AUGUSZTUS 9-ÉN.

KEDEI MÓZES lelkész-esperes

EGYHÁZI FŐTANÁCS

Az Unitárius Egyház Főtanácsa 2002. augusztus 30–31. napjain Kolozsváron tartotta évi rendes ülését. A Főtanács tárgysorozatán általában a különböző jelentések megtárgyalása, kiértékelése szerepelt, mint a püspöki jelentés, az Egyházi Képviselő Tanács általános, az Unitárius Lelkészek Országos Szövetségének (ULOSz), az Unitárius Nők Országos Szövetségének (UNOSz), az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (ODFIE) jelentése, valamint az unitárius középiskoláink jelentései. A Főtanács ugyanakkor megtárgyalta az Egyház, illetve a Nyugdíjpénztár pénzügyi helyzetét.

Sajnálattal állapítjuk meg az igazolatlan hiányzások nagy számát, amely mérlegelendő Egyházunk jövője számára a soronkövetkező választások előtt. Egyházunk a szüntelen megújulási és gyarapodási folyamatban csak olyan főtanácsi tagokra alapozhat, akik buzgón, lelkesen, ha kell áldozatot is vállalva teljesítik a reájuk bízott kötelességeket.

A püspöki jelentés részletesen ismertette az elvégzett püspöki munkát, egyházközségeink, egyházköreink és egyetemes Egyházunk fontosabb eseményeit, kitért a lelkész- és énekvezérképzés, valamint a lelkész-továbbképzés lényeges kérdéseire, elemezte Egyházunk bel- és külkapcsolatait.

Főtisztelendő Püspök Úr a jelentés befejező részében kiemelte az Egyház belső megújulásának, beleértve az erkölcsi megtisztulás folyamatának a szükségességét, de ez „csak ott és akkor kezdődhet el, ha hivatástudattal és felelősséggel fel tudunk nőni feladataink mellé, s szembesülni az egyre fokozódó kihívásokkal“. Sürgető feladatnak tekintette az istentisztelet tartalmi megújulását, a minőségi szószéki és szertartási szolgálatainkon keresztül, a prédikációírás művelését. A valláserkölcsei nevelés terén elindult egy új kezdeményezés, de tennünk kell annak érdekében, hogy „annak eredménye a tankönyvekben is megmutatkozzon“. A jelentés örömmel összegezi, hogy a szórvány- és gyermektáborok sikeresek voltak, mindkét unitárius középiskolánkban az oktatás-nevelés megnyugtató, és minőségi irányban halad. „A lelkész-nevelésünk átgondolása nagy felelősséget kíván, de meg kell találnunk a továbbfejlesztés lehetőségeit.“

Az Egyházi Képviselő Tanács (továbbiakban: EKT) általános jelentése három részből állt: Egyházi közigazgatás, Valláserkölcsei nevelés, Gazdasági helyzet.

A jelentések általában fejlődő, gyarapodó egyházképet rajzoltak elénk, de sajnálattal vettük tudomásul – közigazgatási jelentésből – a már évek óta folyamatos lélekszám apadást. A Főtanács ennek a folyamatnak a megállítására egy jól átgondolt és felelősségteljes stratégia kidolgozásával bízta meg az EKT-t. Mulasztások történtek a leányegyházközségek és a szórványok gondozása terén, csökkent a megtartott istentiszteletek, a család- és beteglátogatások száma. Világossá vált, hogy ezen a téren nemcsak sok a tennivaló, de a „mulasztókat“ felelősségre kell vonni. Ugyanis érthetetlen, hogy 24 szórványról „nem történt említés a lelkészi jelentésekben“.

Örvendetes, hogy a valláserkölcsei nevelés terén tanácsszerkesztői program és fejlesztési terv kidolgozásáról szerezhettünk tudomást.

A gazdasági rész az egyházgazdálkodás időszerű kérdéseit is taglalta, főleg a SORA-épületet bérlő céggel kötött szerződések mikénti kivitelezését és az abból származó jövedelem rendeltetésszerű felhasználását.

Unitárius középiskoláink beszámolóit a minőségi oktatási-nevelési munkát tükrözték. Iskoláink fenntartása komoly anyagi áldozatot jelent Egyházunknak, de ez a jövő útja.

Egyháztársadalmi szervezeteink jelentései komoly, felelősségteljes és áldozatos munkavégzésről tanúskodtak.

Az ULOSz jelentése kihangsúlyozta, hogy a Szövetség életében „a múltba tekintést felváltotta a jelenért és a jövőért vállalt felelősség: a pozitív cselekvés, az egyházi életünket minden szinten jobbítani akaró szándék, valamint ezen értékek melletti józan és határozott kiállás“.

Az UNOSz munkájában új színfoltot jelentett az öku-
menikus és külföldi kapcsolatok megélénkülése.

Az ODFIE jelentéséből örömmel vehettük tudomásul a gondosan és körültekintéssel megszervezett rendezvényeket, kiadványaik szám- és minőségszerű gazdagodását, valamint a külkapcsolatok és a közéleti képviselés eredményességét.

A Főtanácsi Bizottság általános jelentésében így summázta Egyházunk egyéves (2001. július – 2002. július) tevékenységét:

1. Gondos, részletekre kitérő, igényes fogalmazású jelentéseket készítettek az erre hivatottak, melyek egyházunk egyéves gazdag, áldásos tevékenységének hű tükröképei.

2. Örömmel állapítjuk meg, hogy a hagyományossá váló Szejkefürdői Egyetemes Unitárius Világtalálkozó híveink ezreit vonzza évről-évre.

3. Unitárius Egyházunk jó irányú tevékenységét bizonyítja, hogy a médiákban egyre gyakrabban hangzanak el dicsérő méltatások.

4. Egyleteink jövőt építő működése lelki, szellemi és anyagi téren egyre bővül és gyarapodik. A Főtanácsi Bizottság hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik ezt a munkát lelkiismeretesen végzik.

5. Habár nehéz gazdasági körülmények között egyre fogy lélekszámunk, gyógyír, hogy új templomainkban híveink buzgóságról tesznek tanúbizonyságot.

6. *Eredménynek tudjuk be, hogy elkobzott egyházi ingatlanjaink visszaszolgáltatása folyamatban van.*

7. *Jóleső érzéssel vehetjük kezünkbe új, szép kivitelezésű tartalmas egyházi kiadványainkat, és reméljük, hogy számuk az elkövetkezőkben egyre gyarapodni fog.*

8. *A Főtanácsi Bizottság megköszöni híveinknek és lelkészeinknek a Brassai Unitárius Kollégium déli-szárnya tetőterének, a magyar egyetemi hallgatók szálláshelyéül szolgáló átalakításához való jelentős anyagi hozzájárulását. Ugyancsak köszönetet mondunk minden külföldi támogatásért.*

9. *A Főtanácsi Bizottság egyetért az Egyházi Főtanács határozataival, magáévá teszi azokat, és elfogadja javaslatait.*

Megemlítjük, hogy a Főtanácsi istentiszteleten a szószéki szolgálatot **Varga Sándor** nyárádszentmártoni lelkész végezte (Jn 19,5), a Főtanácsi közében a Berde-serleggel a hagyományos pohárköszöntőt **Csáka József** főtanácsi tag, a székelykeresztúri egyházkör felügyelő gondnoka mondta.

Úgy vélem, hogy azok a főtanácsi tagok, akik igazolatlanul távolmaradtak, csak sajnálhatják azt, hogy - az általam eredményesnek minősíthető - a Főtanács munkálataiban nem vehettek részt.

A múlt, jelen és a jövő összefüggéseiben munkálkodó Főtanács Egyházunk és népünk megmaradásának, gyarapodásának a szolgálatára buzdított mindnyájunkat.

REZI

Unitárius Lelkészcsaládok Találkozója Székelykeresztúron

Az Unitárius Lelkeszek Országos Szövetségének (ULOSZ) szervezésében nagyszabású és eddig példátlan rendezvényre került sor folyó év szeptember 13-14-én Székelykeresztúron. Valóságos igény szülte e nagyszerű kezdeményezést. Ez az igény pedig nem más, mint minél jobban megismerni egymást és egymás családját, igazi barátokká válni, felülemelkedni a hűvös, távolságtartó kolegialitáson.

Sokunkat évek óta gyötört az az érzés, hogy mennyire nem ismerjük, vagy talán fogalmazhatnák úgy is, hogy milyen felületesen, egyoldalúan, tévesen ismerjük egymást; hogy a munkatársi viszonyon túl milyen kevés közünk van egymáshoz nekünk lelkészeknek, lelki vezetőknek; hogy mennyire elválaszt, nem is annyira a földrajzi távolság, mint sokkal inkább a szellemi, gondolkodásbeli és lelki távolság! Vagy: mennyire kevés esélyük, lehetőségük van gyermekeinknek megismerni egymást, akár tartós barátságot kötni! Mennyire keveset tudunk a lelkészfeleségekről és -férjeikről, a hitvestársakról! Ezt a közöttünk tátongó űrt, ezt a szakadékot sikerült áthidalni e nagyszerű hagyományteremtő kezdeményezéssel, amelyhez az anyagi forrásokat az Amerikai Unitárius Univerzalista Lelkészszövetség biztosította. Ez alkalommal is hálásan köszönjük nekik, és meggyőződésünk, hogy pénzadományukkal az Erdélyi Unitárius Lelkeszi Családok egyik legégetőbb problémáján sikerült ezúton óriásit segíteniük. Isten gondviselő szeretete révén nekik köszönhető, hogy ma sokkal közelebb érezzük magunkat egymáshoz.

Rendezvényünk az unitárius szellemiséget kisugárzó, történelmi emlékeket idéző, őseink hithűségéről és áldozatáról beszélő Unitárius Kollégium épületében kapott helyet.

A találkozó áhitattal vette kezdetét, a szemet és lelket gyönyörködtető, féltő szeretettel gondozott unitárius templomban, ahol **id. Szombafalvi József** esperes szívhez és értelemhez egyaránt szóló imájában azt üzent nekünk, hogy Isten szeret bennünket, és azt akarja, hogy boldogok legyünk, és örömmel szolgáljunk Neki.

Ezt követően **Kovács István** ULOSZ elnök, a rendezvény főszervezője, sepsiszentgyörgyi lelkész, köszöntötte a szép számmal megjelent lelkészi családokat, és beszé-

dében arra irányította figyelmünket, hogy Isten lehetőséget kínál nekünk a boldogságra, az együttlétre, és nekünk ezt észre kell vennünk, és élnünk kell a felkínált lehetőséggel. Ahhoz, hogy szolgálatunk eredményes legyen, nekünk kiegyensúlyozott, boldog embereknek kell lennünk. Ezt az együttlétet, s az együttlétből fakadó örömet kínálja fel nekünk a mai és holnapi nap - mondta az elnök.

Majd következett a lelkészi családok egymást követő bemutatkozása. Nagy örömmel állapítottuk meg, hogy 60 lelkészi család mutatkozott be (A 60 lelkészi családból kivételt képeznek azok a fiatal lelkészek és lelkésznők, akik még nem nősültek meg, vagy nem mentek férjhez.) Így 114 felnőtt (lelkész és hitvestárs), valamint 47 papi gyermek volt jelen a találkozón.

Mind a gyermekeknek, mind a felnőtteknek változatos programot kínált a találkozó.

A bemutatkozás után gyermekeink különböző korosztályonkénti csoportos tevékenységen vettek részt, meghívott szakember irányításával. (Érdeemes megjegyezni azt, hogy csecsemőkortól 20 évesig szinte minden korosztály jelen volt). Így gyermekeink bepillantást nyervehettek különböző kézművestevékenységek, mint az agyagozás és nemezelés titkaiba. Ezúton is köszönetet szeretnénk mondani **Lázár Prezmer Kingának**, aki szakszerűen vezette a kézművestevékenységeket. De emellett játszottak, barátságot kötöttek, beszélgettek, különböző sportrendezvényeken, vetélkedőkön mutathatták meg ügyességüket, mint: futball, kötélhúzás, zsákfutás stb. A csecsemőkre pedagógus vigyázott, akinek ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. Ezek mellett gyermekeinknek szerveztünk ruha- és játék-„csereberédét“ a felesleges, kinőtt, avagy éppen megunt holmiktól.

A lelkészek és a hitvestársak három témakör mentén haladva osztották meg egymással tapasztalataikat 1. Könnyű a mi terhünk, gyönyörűsége a mi igánk? - hivatásunk a lelkész és a hitvestárs szemszögéből. 2. A lelkészi családeshemény ma: ami változandó, és ami megőrizendő a klasszikus lelkészi családmódelből. 3. Belmiszsió a családban: hogyan neveljük gyermekeinket, hogy oszlopos tagjai maradjanak egyházunknak akkor is, ha nem a lelkészi pályát választják élethivatásul.

Beszélgetésünket vitaindító előadások előzték meg. Elsőnek **dr. Szabó Árpád** püspök úr tartotta meg vitaindító előadását: Belmisszió a családban témakörben. A püspök úr beszédében arra hívta fel a lelkészi kar figyelmét, hogy neveljük úgy gyermekeinket, hogy elkötelezett közösségi emberré váljanak, akik felelősséget éreznek egyházi és nemzeti közösségünkért. Akik nem felejtik el azt a tényt, hogy ők lelkészi családban nőttek fel.

Ezt követően **Székely Kinga Réka** homoródszentpéteri lelkész nő szervezésében minden lelkész-nemzedék egy képviselője vagy a másik fél, azaz a hitvestárs megosztotta a családban történő vallásos neveléssel kapcsolatos tapasztalatait, sikereit avagy éppen kudarcait. Szó esett arról is például, hogy ki-ki hogyan neveli a gyermekeit, hogyan nevelték őt, milyenek tartja ő az ideális vallásos nevelést. Ezután kiscsoportos megbeszélés következett a témának minél aprólékosabb, részletesebb átbeszélésére, ahol minden résztvevő elmondhatta tapasztalatait, esetleg a jövőre vonatkozó meglátásait, javaslatait.

A Kollégium éttermében elfogyasztott ízletes ebéd után a csoportképet a szemerkéző eső miatt az unitárius templomban készítettük. A képen látható, boldogságtól sugárzó arcok arról tanúskodnak, hogy öröm együtt lenni, ehhez a nagy családhoz tartozni.

Délután vitaindító előadást tartott **Nagy Gizella** marosvásárhelyi tiszteletes asszony, aki szintén megosztotta velünk a vallásos neveléssel kapcsolatos tapasztalatait, észrevételeit és meglátásait. Megoldásra váró kérdéseket vetett fel mindannyiunknak. Ezután igen hasznos nagycsoportos megbeszélés következett. A beszélgetések során mindhárom témakört érintettük és megbeszéltük.

Vacsora előtt sportvetélkedők következtek, amelyen igen felszabadult, oldott légkörben szórakozhattunk. A futballmérkőzés után egyházkörorok közti kötélhúzó verseny következett, majd egy szinte embermagasságú „kötélkerítés” csoportos átmászása fölöttébb mulatságos

szórakozásnak bizonyult. A nagyszerű vetélkedőket az ULOSZ elnök lencsevégre kapta.

Vacsora után **Márk Attila** gitárestje tette színesebbé és lelkileg gazdagabbá a programunkat

Ezután következett csak az igazi szórakozás! Reggelig húzták a zenészek a talpalávalót. Táncolhatott mindenki kedvére. Csak arra kellett vigyáznunk, hogy a sok elmulasztott buli („mulasztási bűn”) bepótolásának igyekeztében ne hogy a „mulatsági bűn”-be essünk.

Másnap délelőtt **Kányádi Sándor** költő tartott minden részvevőhöz, kicsikhez és nagyokhoz egyaránt szóló tartalmas előadást. Az előadást hozzászólások követték.

Szombaton délben már egyre többet gondoltunk a búcsúzás pillanataira. Az is eljött feltartóztathatatlanul. Hogy gyermekeink egymástól való elválásának szomorkás érzését vidámabbá tegye az ULOSZ, gyermekeinknek ajándékcsomagokat osztott szét

Ezúton hálás köszönetünket fejezzük ki a DEICO cégnek, akiktől 10 millió lej értékben kaptunk kirakósokat, valamint az ULOSZ-nak, az édességéért.

Hálás köszönetünk fejezzük ki a házigazdáknak, mindenekelőtt **id. Szombatfalvi József** esperes úrnak és az esperesné asszonynak, valamint azoknak, akik lehetővé tették, hogy jól érezzük magunkat. Utoljára, de nem utolsósorban **Kovács István** elnöknek tartozunk hálás köszönettel.

A csoportképpel és egy részvételi emléklappal kezünkben, sok-sok élménnyel és szeretettel szívünkben vettünk búcsút egymástól a viszontlátás reményében.

Jó volt találkozni, együtt lenni, egy nagy CSALÁDDÁ kovácsolódnival össze, érezni azt, hogy szétszakíthatatlanul összetartozunk. Isten áldja meg mindazokat, akik lehetővé tették e felejthetetlen találkozást.

Viszontlátásra 2003-ban – ismét Székelykeresztúron.

JÓZSA ISTVÁN LAJOS

Ünnepi emlékezés Alsójárán

Július 28-án emlékeztünk arra a felemelő élményre, amikor egyházközségünk történetében a tavaly első alkalommal személyesen is megismerhettük readingi testvérgyülekezetünk községünkbe látogató csoportját. Néhány éven keresztül csak levelező kapcsolatot tarthattunk fenn, de óceánon túli testvéreink így is szívből jövő adományaikkal segítettek egyházközségünket. Az 1997-ben és 2000-ben általános javítás révén megszüpített templomunkban köszönthettük ezelőtt egy évvel a hattagú csoportot. Az akkor tőlük ajándékba kapott „chaise”-t ábrázoló zászlócska azóta is templomunk belsejét díszíti.

Kebilitanácsunk elhatározta, hogy ünnepi istentisztelettel fogunk megemlékezni e szép emlékeket jelentő esemény első évfordulójáról. Az istentiszteleti szolgálat végzésére meghívtuk Kovács István lelkész-szerkesztőt, aki az 1Jn 3, 18 alapján („...ne szóval szeressünk, ne is nyelvvel, hanem cselekedettel és valóságosan”) tartott ünnepi emlékbeszédet. A beszédben - többek között - a readingi testvérgyülekezet szeretetének kézzelfogható valóságát hangsúlyozta, mert az nemcsak szavakban, de építő tettekben és áldozatvállalásban megnyilvánuló, cselekvő szeretet. A szolgálatvégző azt is örömmel jelentette be a gyülekezet tagjainak, hogy nemrég elektromos postán kapott értesítést Anne Mark readingi testvérgyülekezetünk nőszövetségi elnökétől: ezen a vasárnapon, hét óras időeltéréssel ugyan, de ők is megemlékeznek templomukban az évfordulóról. Szívet melegítő érzés arra gondolni, hogy - a hatalmas távolság ellenére - lélekben és gondolatban együtt ünnepelhetünk szeretett testvéreinkkel!

Néhai dr. Erdő János püspökünk halálának hatodik évfordulójáról is megemlékezve szónokunk elmondta, egykori teológiai professzorunk arra tanította nemzedékünk tagjait, hogy Isten iránti szeretetünk egyetlen hiteles és meggyőző bizonyossága az embertárs iránti cselekvő és példamutató szeretet, amely János apostol levele szerint nem szóban és nem is nyelvvel, hanem cselekedettel és valóságosan van jelen életünkben. Ennek megélésére buzdította végül az ünneplő gyülekezet tagjait is.

A gyülekezet részéről Fodor Lőrinc - az egyházközség gondnoka - Petőfi Sándor *Füstbe ment tervének* sorait idézve köszöntötte Kovács Istvánt és az ünnepi istentiszteleten megjelenteket, kik között több más felekezeti alsójárai magyar is volt.

A templomból kijövet Árkosi Alfréd énekvezérünk fényképpel örökítette meg a pillanatot és a résztvevőket. Az ünnepi megemlékezést szeretetvendégség követte, amelyen alulírott lelkész mondott köszöntőt.

SZATHMÁRY INCZE KORNÉL

ÓVODA INDUL

„All ércnél maradóbb művem” (Horatius). Akár mottója is lehetne ez az idézet a most induló Unitárius Óvoda pedagógusainak, mivel mi (Kerekes Mária Magdolna és Mikó Zsuzsa) óvónőként arra törekszünk, hogy a hivatásunknak választott munka során maradandót alkossunk. Mindenki képes egy életmű létrehozására, kivéve a pedagógus, aki csak ad. Minden tanítványa elvisz belőle egy darabkát, a világ minden irányában, s akkor lesz boldog, ha ez a darabka minél tovább él az egykori gyermekben.

Mindenkinek van egy álma, az enyém az volt, hogy óvodát alkothassak, indíthassak, ahol minden a gyermekért van, ahol boldogok lehetnek, ahol mindenki rájuk figyel, ahol sok a játék, móka és kacagás. Az álom valóra vált, mert az Unitárius Egyház társ volt ebben. Az anyagiak nagy részét fedezte, melyhez hozzájárult Román Mónika és dr. Gyarmathy György adománya is, a sok barát, családtag és ismerős önzetlen segítsége mellett.

Hosszú hónapok munkájának gyümölcse a most induló Unitárius Óvoda, mely egy vegyescsoporttal, 25 gyermekkel, két óvónővel, pszichológussal, logopédussal lép ki a nagybetűs életbe.

Az óvoda programja gazdag: van ritmikus sportgimnasztika, bővebb zenei oktatás, vallás, környezetvédelem oktatás a nemzeti alaptantervben szereplő tantárgyak mellett.

Célunk, hogy olyan egyéneket neveljünk, akik könnyen bele tudnak illeszkedni a társadalomba, sokoldalúak, önállóak, s felfedezni mindenkiben azt, ami erőssége. Nagy István azt mondja: „A tanító munkája leginkább a szobrászéhoz hasonlít, csak míg a szobrász holt anyagot formáz, addig a tanító élő lelkeket.” És valóban, mikorra igazság rejlik e szavak mögött. A gyermeki lélek ártatlan, őszinte, romlatlan mivoltának alakítása rendkívüli felelősség. A jövő társadalmának tarisznyájába oly sok minden befér, de fontos jól összeválogatni ezt az útravalót, melyet jövő nemzetünk nagyjai fognak majd elfogyasztani.

MIKÓ ZSUZSANNA

Nők Világa

Lupény

1995 tavaszán alakult a lupényi unitárius nőszövetség, amely 30-40 személlyel működik, mindmáig, a mi szerény egyházközösségünk keretén belül.

Nagy örömünkre szolgál, hogy jelen lehetünk ezen a magasztos szép rendezvényen.

Egyházközösségünkben a nőszövetség nagyon sok szép megvalósítással dicsekedhet. Írásos kézimunkát varrtunk, és azzal díszítettük templomunk bútorzatát, az énekeskönyvekre is huzatokat varrtunk, ami szép és hangulatossá tette a mi kicsi templomunkat. Sok esetben voltak amerikai hittestvéreink látogatóban, akiket piknikezéssel és kávéval-teával fogadtunk a templomkert zöld gyepén. Ez az a tőlük ránk maradt istentisztelet utáni, immár hagyományossá vált kávézás és teázás. Egy félórányi visszamaradás istentisztelet után, amely jó hangulatot, elbeszélgetést nyújt az emberek számára, sokszor még nótázgatunk is kint a szabadban a templom kertjében.

Amerikai hittestvéreinket megajándékoztuk írásos kézimunkákkal, énekeskönyvekre való huzatokkal és egy nagyon szép gobelin-varrások unitárius címerrel, aminek a hasonmása megtalálható a lupényi templomban is. Mind ezeket magunk készítettük.

Templomunk minél szebbé tételéért szerveztünk műsoros teadélutánokat, amelyen nagyon sokan részt vettek. Teát, kürtöskalácsot, süteményt árusítottunk, sőt még patogatott kukoricát is. Tombolatárgyakat gyűjtöttünk össze, amelyeket értékesítettünk. Meglepetésként egy-egy értékebb tárgyat sorsoltunk ki, és a begyűlt összegből nagyon szép szőnyeget vásároltunk a templom részére.

A közmunkákban különbség nélkül vesszük ki a részünket. Betegeket látogatunk. Az özvegyasszonyok lelki állapotaikon próbálunk segíteni, és vigasztalni őket. 17 személy vett részt az Unitáriusok Világtalálkozóján. Bár most az első alkalom, amikor részt veszünk a nőszövetségi nagygyűlésen, nagyon szeretnénk, ha ezután is eleget tudnánk tenni a meghívásoknak. Szeretnénk mi is szerény tudásunkkal, hozzájárulásunkkal gazdagítani a közös nőszövetségi munkát.

Köszönjük a meghívást, amelynek 4 személy tett eleget, és ígérjük, hogy mindig „igennel” válaszolunk.

(-)

Példák

Motó: „Hanem mikor meghívnak, menj el és ülj le az utolsó helyre?” (Lk.14,10)

Férjem, a vasakaratiú Jaxa, akit csendes napokon úgy rendesen Bubukámnak becézek, szereti ha mindig, mindenben, mindenkor neki van igaza. Na, de ez nem mindig így van. S akkor jönnek a nemeik közötti szócsaták. A nőkre jellemző szóáradattal próbálom meggyőzni „ellenfelem”. Ilyenkor kiszámíthatatlan, engedetlen és zabolázatlan tudok lenni. Elszántságom, harciasságom látva Jaxa rám néz és

csendesesen kimondja ezt a szót: PÉLDA. Könnyelműen és diadalittasan elkönyvelem az ő vereségét. Hurrá? Győztem?

Csendes perceimben visszagondolva az Oklándon lezajlott Konferenciára, a nagyváradi asszonyok jutnak az eszembe. Ők PÉLDÁK. Már csüörtökön este nyolc órakor vonatra ültek és elindultak. Segesváron és Székelyudvarhelyen átszállva türelmesen várták a megérkezés pillanatát. Már jó délutánra járt az idő, amikor megérkeztek Oklándra. Jómagam szemtanúja voltam, amint beléptek a papilak ebédlőjébe. Őt fáradt, éhes, de ugyanakkor boldog asszony. Hurrá? Győztünk? Végre megérkeztek? Hála Istennek, itt lehetünk? - ezeket véltem leolvasni a tekintetekből. Annyira meghatódtam, hogy felajánlottam, elmegyek, bejelentem őket a vendégváró lányoknál, míg ők ez idő alatt nyugodtan ebédelték. Örültem, hogy bár ennyit is megtehettem értük. Megérdeklődtem, hogy a Konferencia befejeztével öt óra tájban autóbuszra ültek, és Székelyudvarhelyen átszállva szombat éjszaka egy óra tájban értek Nagyváradra. Ott a lelkész várta, és, értesüléseim szerint, addig nem tért nyugovóra, míg biztonságban nem tudta a „lányokat”. - Szeretném megkérdezni jómagam és azokat az asszonytársaimat, akiket a „sőfőrjük” (tenyerükön) autóikon hordoztak, hogy ezek az asszonyok megérdemlik-e a PÉLDÁK jelzőt. Bátran kimondom: IGEN, s szinte el is felejtettem megemlíteni az ők pénztárcájukat. Remélem, lesz valaki, aki majd gondolkodás nélkül bepótol a csekélyke hárommillió összegbe, amit ez az öt asszony elköltött a „nagy útra”.

Íme hát a PÉLDÁK: Ambrus Erzsébet, Pap Margit, Szabó Enikő, Vogel Ilona, Wagner Izabella.

BENEDEK ENIKŐ Segesvár

SZAPPANOS SZENGA

ADD URAM

Add Uram, hogy
befűzhessem ujjaim közé a fényt.
Mindenen túl csak Te világolsz
Te vagy a dolgok mélyén, elején
Hatalmas vagy és picike én.
És nagy szíved alá befér
A rossz, a jó, a sötét és a szín.
Eltakarsz minden foltot
És adsz igazi otthont.

EZ MÁR ANNYIRA MÉLY

Ez már annyira mély,
Hogy megszűnik a félelem,
Amit el akartak hitetni velem:
Hogy én vagyok a mély,
A sárba hullt virág
Csak karácsonykor égő gyertyaláng,
Hogy magammal hordozom megkövült árnyékom,
Hogy együtt vagyok fekete és fehér,
Hogy kezem nyoma meglátszik a falon,
De kinnal fizetek minden kis örömet,
S nincs tartozásom,
Egészben élem a világot.

Világunk újrateremtése a szórványtáborban

Ez év júliusában az erdélyi Unitárius Egyház és az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet közös szervezésében immár IX. alkalommal került sor a *Magyar unitárius gyermek és ifjúsági szórványtáborra*. A homoródszentmártoni Ifjúsági Ház a nemzeti és felekezeti szempontból számbelileg kisebbségben élő magyar unitárius gyermekeket idén is tárt ajtókkal fogadta. A táborozó gyermekek Petrozsényből, Lónyáról, Lupényból, Petrillából, Vajdahunyadról, Szásznapasról, Besztercéről, Fogarasból és Nagyszebenből érkeztek, összesen huszonhárman.

Bár az egyházközségek névjegyzéke alig mutatott változást, már a tábor előszervezése során nyilvánvalóvá vált, hogy az idei résztvevők köre nem lesz azonos a tavalyival. Ez a tény várható volt, hiszen az elmúlt év szórványtáborra a fiatalok legtöbbször utolsó alkalom volt az ilyen együttlétre. Akkor az elválás szomorúságával, de ugyanakkor munkánk hatásával megelégedve vettük tudomásul, hogy egy újabb nemzedék nőtt fel a szórványtáborok világában, s az apró gyermekekből naggyá nőtt fiataloktól azzal a reménnyel búcsúztunk el, hogy együttműködésünk nem ér véget. E remény hamarosan valósággá vált, ugyanis legtöbbször az Ifjúsági Egylet tevékenységébe bekapcsolódva lelkes munkát végez.

Idén ismét apró gyermekek érkeztek Homoródszentmártonba, s ezért, bevallom, a szervezők nem kevés munkájába került a táborterv összeállítása, melynek egyrészt meg kellett felelnie a táborozók életkori sajátosságainak, másrészt pedig olyan együttlétet kellett biztosítani, amely melegágyat teremt a következő évek munkájához.

Sajátos helyzetünket szem előtt tartva tábori tevékenységeink keretét a bibliai teremtéstörténet képezte. A szervezők elképzelése jónak bizonyult, hiszen az együttlét hat napja alatt sikerült olyan világot teremteni, amelyben egy újabb lépéssel közeledtünk a szórványtáborok számára indulásból kitűzött kettős célhoz: *egyre tisztábban hangzott a kiejtett magyar szó, s fokozatosan sorakoztattuk fel Istenről és a teremtett világról alkotott unitárius felfogásunkat, hitehívinket.*

Az egyes napok foglalkozássorát a teremtéstörténet egy-egy mozzanatára építettük. A változatos tevékenységek által igyekeztünk kellő méltósággal közelíteni a keretül választott történethez úgy, hogy azt a gyermekek számára is érthetővé, érdekessé és élményszerűvé tegyük. Ezért meseértelmezés, festés, bibliai történetek dramatizálása, éneklés, gyurmázás, torna, a környezet megfigyelése, fürdés, közös imádkozás, koszorúfonás, tábortűz és sok más tevékenység változatosan egymást, s az eredmény természetesen nem maradt el.

A félénk, apró gyermekek csoportja a hetedik nap reggelére nyelvben és hitben egyaránt gazdagabb, megerősödött, összekovácsolódott csapattá alakult. Idén is szomorú volt az elválás, de abban a reményben indítottuk útra hazafelé a huszonhármat, hogy megértette, vagy legalább megérezte, hová tartozik, s hogy nagy szeretettel várjuk vissza a mindenkori szórványtáborok sajátos világába.

LAKATOS CSILLA

Miből épül fel egy világ?

„Várvilág, egy veder nóta, / Várvilág, sok jó barát, / Várvilág, ha meghalunk is, / Várvilág, az angyalát!” - zengte háromszáz ifjú torok a *VI. ODFIE Színjátékos találkozón* himnuszát. Ebben az évben Várfalva és Aranyosrákos együtt vállalták, hogy augusztus 2-4. között otthont adnak ennek a központi rendezvényünknek.

Mit is jelent a *Várvilág*? A válasz valóban egyszerű: *Várvilág* nem más, mint *Meseország*; egy olyan csodálatos hely, hol az álom valóság, ahol minden lehetséges, hol vidámnak lenni törvény, akárcsak az, hogy együtt szurkolunk mindenkinek, aki színpadra lép. És ez így is történt három napon át, amíg az álom, az ünnep tartott.

Az idei színjátékos találkozónkat kezdetben szabadterének terveztük. Ennek érdekében a Bánffy-Jósika kastély tágas udvarán színpadot is ácsoltak a lelkes helyi szervezők, de - amint életünkben már nem egyszer beigazolódott - „ember tervez, Isten végez”, s így elképzelésünket ez alkalommal sem tudtuk valóra váltani, mert az eső keresztbe tett nekünk. Semmi csüggedés! - bátorítottuk egymást, hiszen a kultúrotthon is lehet „játékbarlangunk” és központunk, s egy héé-erukk gyorsaságú közös erőfeszítéssel átköltöztünk, azaz minden színpadkörnyéki kellékünket átcipeltük a művelődési otthonba. Az alapos felkészülés meghozta gyümölcseit, hisz már napokkal azelőtt „kiképeztük” ezt a helyszínt is, hogy szükség esetén ne az üstökünket vakargassuk tanácsalanságunkban, hanem nyugodtan kezdhesük rendezvényünket.

„Ha már az előszervezést említettük, hadd fejezzük ki ezúton is köszönetünket a szervező faluközségeknek a végtelen odaadásukért, amivel a színjátékos találkozóhoz viszonyultak. Bizony elámulhat mindenki azon a lelkesedésen, amellyel a várfalviak és aranyosrákosiak felkarolták rendezvényünket. Elég, ha csak az étkeztetésnek és más tevékenységeknek helyet adó *Csűr* kialakítását említjük, vagy a sikeres falugyűjtést, amelynek eredményeit még konferenciánkon is élvezhettük. Ugyanakkor hálásak vagyunk minden más intézmény, alapítvány és magánszemély iránt, akik rendezvényünket felkarolták, és segítettek a színvonalas kivitelezésben.

Miután csillogó-villogó-tisztára tisztítottuk a művelődési házat, előkészítettük a konyhát, bekerítettük a sátorot, felkötöttük a rendezvényt hirdető vászonfeliratokat, nem maradt más hátra csak az, hogy várjuk a résztvevőket. Lázás várakozás volt, s a bennünk tomboló feszültség majd szétrobbantott mindaddig, míg az utcán megjelent az első háti-

zsákos mosolygó csapat, s aztán az utat ellepte a színes, hangozó, kacagó áradat! A régi barátok találkozása, a bejelentkezésre váró hosszú sorok, az ismeretlen örömök bizsergető közelsége mindnyájunkat előkészített a rendezvénykezdesre. Végre megnyithatta kapuit a *Várvilág* - a helybeli fiatalok bemelegítő hatású színelőadásával. Ők a készülődés, a szervezés különböző mozzanatait mutatták be, olyan ízes, érdekes stílusban, hogy a kacagás- és tapsvihár előntötte a termet. Hát igen, így lehet színjátszó találkozót kezdeni... A helyiek fellépése után köszöntőbeszédet hallhattunk: meghívottaink, támogatóink és a szervezők üdvözltek a fiatal sereget. Ezután a csapatszemle következett. Az idej versenybe a következő csapatok neveztek be: Alsófelsőszentmihály, Bölön, Csikszereda, Fiafalva, Küküllődombó, Magyarsáros, Marosvásárhely, Olthévíz, Székelyudvarhely ifjúsági egyleteinek színjátszó csoportjai, valamint a marosvásárhelyi Csepürágók. Érkeztek nem versenyző „műélvezők” is, a szélrózsa minden irányából. Minden résztvevő ifjúsági egyesület nevét tapsorkán köszöntötte, ami kifejezte az alapigazságot, miszerint az ODFIE tagjai összetartanak. Közben a bíráló bizottság (Lőrinczi Károly, Bálint Mátyás, Bardócz-Tódor András, Albert Csilla, Madaras Júlia, Molnos András és Jakab Vilma) természetesen már elfoglalta központi helyét, és felkészült a másnapi parádéra. A kiadós vacsora után a kolozsvári Karaván együttes megzenésített versekkel és saját dalokkal kedveskedett a résztvevőknek. A pénteki este további részét a lázas készülődés, a próbák és - természetesen - a hajnalba nyúló gitárkíséretű éneklés képezte.

A második napot „a megpróbáltatások szombatjának” is nevezhetjük, hisz ekkor zajlottak az előadások. Természetesen minden megpróbáltatás előtt jót tesz lelkiekben megnyugodni, és Isten segítségét kérni, ezért a napot áhitattal kezdtük. Aztán jöhetett a játék, a zene, a dráma! A színpad döngött a léptek alatt, a nézőtér csengett a tapsoktól, s ez így ment ebédig, amikor megpihenhettünk, de nem túl sokáig, mert következett a délutáni felvonás. Miután minden csapat megmutatta, hogy mire képes a színpadon, a bíráló biztosok műhelymunkája következett, ahol különféle érdekes gyakorlatot tanulhattak a kíváncsi fiatalok. Az estét egy óriási gitáros-dobos-nagybögös-csörgős-csutorás éneklés zárta a *Csűrben*.

Vasárnap délben a templomban találkoztunk, ahol Bartha Alpár fiafalvi lelkész, volt ODFIE-elnök tartotta az ünnepi istentiszteletet, egy szerfelett alkalomhoz illő beszéddel. Ebéd után a helyi néptáncsoport tagjainak ügyességét csodálhattuk, majd a gálaműsor keretén belül a bíráló bizottság uralkodott a színpad fölött, s az élcelkedéstől sem mentes jeleneteikkel fergetes hangulatot szítottak, épp megfelelő díjak kiosztásához. Ezt azonban egy komolyabb hangvételű kiértékelés előzte meg. A dobogó legmagasabb fokára a csikszeredai csapat lépett, kik Páskándi Géza: *Kopa úrtól nem kell félni* című darabot mutatták be. Második az olthévízi közös unitárius-református ifjúsági csoport lett a *Magyar énekkel*, harmadik helyre pedig a marosvásárhelyi egyesületek kerültek a *Mi Kishercegünk* című átdolgozásukkal. Itt kell megemlíteni, hogy minden csapat kapott egy-egy díjat, s így senki sem tért haza üres kézzel. A búcsúvacsora után Sebő Ferenc előadóművész úr és kíséretének koncertje következett, majd a reggelig tartó bál zárta a rendezvényt. Hétfőn fáradtan, álmosan de mosolyogva és sok kedves emlékekkel térhettünk haza. A *Várvilág* ezzel bezárta kapuit, az álom emlékeink közé költözött, hogy onnan tápláljon még egy évig, a következő, immár *VII. ODFIE Színjátszó talál-*

kozóig. Ennek helyszíne még ismeretlen, de a jókedv már biztosítva van. A viszontlátásra hát, találkozunk 2003 augusztusának első hétfőjén!

RÁCZ NORBERT

Beszámoló a XXVI. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferenciáról

Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet tevékenységi tárában az évenkénti ifjúsági konferencia központi helyet foglal el. 2002-ben a huszonhatodik konferenciánk Szentgericén ütötte fel a sátrát, s várta az Erdély különböző vidékeiről ideérkező, csillogó szemű ifjakat, hogy pár napig együtt egy jobb világot álmodjanak. Az augusztus 22-25. között rendezett konferenciánk témája az unitárius hitelveink és eszmerendszerünk alapjainak tisztázása volt, amit az előadásokkal és a kiscsoportos beszélgetésekkel próbáltunk elérni. A konferenciázók érdeklődése és fegyelmezett-sége az elmúlt évekhez viszonyítva fejlődést mutat, ugyanis az ifjak az idén is jóval magasabb arányban vettek részt a templomban zajló előadásokon, mint a 2001-et megelőző esztendőkből. Reméljük, hogy ez a folyamat tovább tart, s az évenkénti csúcsműsorunk előadásos részébe ezután még többen kapcsolódnak be építő módon.

A lázas előkészülődés kiterjedt egész Szentgericére, megérintve fiatal és időset, unitárius és református helybelleket egyaránt; aki tudott és akart, az segített a szervezésben. Augusztus 22-e, csütörtök, valóban lázas nap volt, hisz nagyjából már mindennel elkészültünk, és hunyorítva tekintettünk a távolba, arra, ahonnan a résztvevők seregének kellett érkeznie. Aztán hirtelen csak megjelent egy társasgép-kocsi, tele vidám fiatalokkal. A találkozás ünnepe újra kö-zénk költözött, mindenki a régi ismerősöket kereste, s ha megtalálta, harsányan üdvözltek egymást, pontosan úgy, ahogy hozzánk, ifjakhoz illik. A szokásos mozzanatok (bejelentkezés, elszállásolás) után végre elérkezett a várva-várt pillanat, a nyitóünnepély! A kiváló tartalmú szöszéki szolgálatot Koppándi Botond torockószentgyörgyi lelkész, volt ODFIE-alelnök végezte, majd a jelenlegi elnök nyitotta meg a rendezvényt. A különféle üdvözlőbeszédok után kimentünk a templomból, hogy a faluközpontban felállított kopjafát, amelyet Balázs Sándor tiszteletes úr és Bence fia faragott, felavassuk. Ez alkalmából dr. Szabó Árpád püspök úr tartott

avató beszédet, utána Kerekes Károly országgyűlési képviselő úr osztotta meg gondolatait velünk, majd Backamadaras polgármestere köszöntötte a jelenlévőket. A helybéli unitárius egyházközség gondnokának, Iszlai Bálint bácsinak a szavalata után Tökés Tibor barátunk népdalokat énekelt. Közben a művelődési otthonban a helyi néptáncsoport már készült a fellépésre. Rövid időn belül a kultúrház úgy megtelt, hogy mozdulni is alig lehetett, s kezdődött az előadás, aminek fénypontját a Szentgericén még elevenen és művészi színvonalon élő üveges tánc képezte. Noha a vendégek nagyon figyelték, hogy az üveg mikor pottyan le a lányok és fiatalasszonyok fejről, az e téren való ügyességük és jártasság dicséretére ez nem történt meg. Az esti táncház, sajnos, kissé rövidre sikerült, de sebj, a találékony fiatalok elővették gitárjaikat és daltárukat, és a sátor táborban szinte reggelig tartott a vidám éneklés.

Péntek reggel jólesett elmenni a templomba, és részt venni az áhítaton, hisz a test táplálékán kívül a léleknek is szüksége van elemóziára. Közvetlenül ezt követte konferenciánk bevezető előadása, amely a hitről és a vallásosságról szólt, s amelyet Kovács István sepsiszentgyörgyi lelkész, volt ODFIE-elnök tartott. A második előadásban Székely Kinga-Réka homoródszentpéteri lelkész, volt ODFIE-alelnök, Istenről vallott felfogásunkat ecsetelte. Ezek meghallgatása után a kiscsoportos beszélgetések nyugodt hangulata kedvező váltásnak bizonyult ahhoz, hogy a fiatalok a felmerült kérdéseiket gátlástalanul tárgyalhassák meg az előadókkal és egymás között. Ebédszünet után a tanácsalanság bárkin könnyen eluralkodhatott volna, hisz a választható tevékenységek között ki tudott különbséget tenni, ki tudta volna elmondani, hogy melyik a jobb, hová érdemes menni leginkább? Végül is megoldódott e kérdés, hiszen mindenki megtalálta a maga helyét, és vagy a lelkigyakorlatokban, vagy az egyleti rendezvényeken filmezett anyag megtekintésében, vagy a fociban, vagy a népi játékokban, barkácsolásban, vagy a küldöttgyűlézésben merülhetett el. Ezután vacsorázni hívtak a kolompok, majd a *Fűszál* együttes ajándékozta meg előadásával az összegyűlteket. A hangulat robbanékony lett a koncert után, épp megfelelő arra, hogy tábortűzet gyűjtsünk, s mellette megtekintsük a helybeliek vidám jeleneteit, majd az egyházköröket képviselő csapatok által bemutatott Balázs Ferenc meséket. És kezdődhetett is a hajnalig tartó gitározás, éneklés.

A szombati nap szintén reggeli áhítattal indult, majd újabb előadások következtek. Az elsőt Pap Mária szentivánlaborfalvi lelkész tartotta, *Hiszek az emberben*, a másodikat Csete Árpád ravai lelkész, *Hiszek az Unitárius Egyház hivatásában* címmel. Ezeket az előadásokat sem hagyták vita nélkül az ifjak; erre szolgáltak a kiscsoportos beszélgetések, amelyekben az előadások kapcsán mindenki elmondhatta saját meglátását, elképzelését.

Ebéd után összetett műfajú vetélkedő kezdődött a Választmány és az egyházköröket képviselő csapatok között. Volt itt minden, tojásdobalástól szaladgálásig, fejtörő feladványoktól dalolásig, és még sok más hasonló tevékenység. A vacsorát követően a templomba mentünk, ahol a Jánosi együttes régi magyar tánczenét játszott a hallgatónak, ezután pedig a kultúrházban hajnalig tartó ROLE-koncert szokásossá vált fergeteges hangulata az idén sem maradt el: mindenki kitombolhatta magát.

Vasárnap délben a templomban találkoztunk, hogy részt vegyünk a záró-istentiszteletben, melyen Bartha Mária-Zsuzsanna mészki lelkész végzte a szószéki szolgálatot.

A búcsúebéd után az oklevelek átadása-átvétele következett, majd az eltávozás.

Végül a szervezők és a résztvevők nevében köszönetünket fejezzük ki minden támogatóknak, azoknak, akik az ifjúsági konferencia kivitelezéséhez munkával, előadásokkal, pénzbeli vagy természetbeni adományaikkal hozzájárultak!

RÁCZ NORBERT

Dióhéjban az V. ODFIE Vezetőképzőről

Egy év szünet után az ODFIE újra megszervezte - immár ötödik alkalommal - a *Vezetőképzőt*, aminek létjogosultságát új tartalommal való feltöltése is igazolja. A tavaszi egyházköri találkozókra már összehívott egyetvezetők újbóli találkozója és szakmai fejlesztése mellett a Küldöttgyűlés lebonyolítása is feladatunk volt. A homoródszentmártoni Dávid Ferenc Nemzetközi Ifjúsági és Konferencia Központ nem első alkalommal adott otthont és biztosított bensőséges hangulatot vezetőképzőinknek.

A rugalmasan kezelt programtervnek megfelelően szeptember 10-én, kedd délután benépesedett a Ház, és megtelt a vizontlátás, illetve az ismerkedés örömteli hangjaival. Az olaszteleki református tiszteletes úrnak a közösségfejlesztést inkább elméleti síkon megközelítő előadását követően Tüzes Bölöni Ferenc olaszteleki református lelkipásztornak a közösségfejlesztést inkább elméleti síkon megközelítő előadását követően Jakab Vilma játékos felvezetésében megismerkedhettünk az ún. animálás rejtelmeivel, valamint az animátorok típusaival, szerepével, feladataival és lehetőségeivel. Az animálás nem jelent mást, mint életet lehelni egy közösségbe, mozgást gerjeszteni, működésbe hozni és tevékenységre ösztönözni egy csoportot. Az animátor szerepét a mi esetünkben általában az egyetvezető tölti be. Az esti kiselőadások a szórványtáborok hangulatát idézték fel.

Másnap délelőtt a Rác Norbert által tartott rendhagyó áhítatot követően Erik Kesting barátunk az amerikai egyesült államokbeli unitárius-univerzalista ifjúsági szervezetek felépítéséről és tevékenységéről tartott előadást. Szabó László az ODFIE Ügyvezető Testületének szakosztályairól beszélt, ezután részletesen megtárgyaltuk rendezvényeink hogyan továbbját. Az esti órákban került sor a Küldöttgyűlés munkálataira, ami jóval éjfél után ért véget az új egyházköri képviselők megválasztásával és az eddigi elnök újraválasztásával. A rendezvényzáráskor a jelenlévő negyven fiatal mindenikének szívében ott fészkelte az egyleti munka érdemlegességének jóleső tudata és a közös folytatás ígérete.

KOVÁCS MÁRIA

Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet őszi központi rendezvényeként november 8-án Kolozsváron tartja az *V. ODFIE Egyház- és nemzetörténelmi vetélkedő* országos döntőjét, másnap pedig egyházalapítónk emlékére ifjúsági záródoklatot szervez Dévára. A szervezési és részvételi körülményekről egyházközségeinket és egyleteinket a közeljövőben körlevéllel tájékoztatjuk.

A dévai Dávid Ferenc-emlékzáródoklatra minden érdeklődőt szeretettel várunk, életkortól függetlenül!

ÉNEKKEK SZERETLEK

Énekkal szeretlek,
imával tisztellek,
Uram.

Panaszom Hozzád szól,
s gondomban vigyázol,
Uram.

Öröm zeng általad,
hálával áldalak,
Uram.

Menekítsz magányból,
virrasztva vigyázol,
Uram.

Megáldasz jókedvvel,
s dicsérlek énekkal,
Uram.

Múlik a dolgos nap:
- igazítsd sorsomat
Uram.

Szabó Lőrinc

ÜNNEP

Áldassál, Uram, amiért
nékem is adtál valamit,
áldassál, amiért
nemcsak szépséget és szórakozást
teremtettél, nemcsak gyönyörű
templomokat s félelmetes
pénz-szörnyeket, nemcsak ifjú
lelkessedést, friss vért, kacagó
lányokat s gyermeket – óh,
áldassál, Uram, amiért
a mulandó örömök
s harcok hétköznapi után
megteremtetted az ünnepet,
a megnyugvást,
a semmit,
aki az idő teljességében
értem is eljön
és áldott karjaiban
elringat mindörökre. Ámen.

Hálásnak lenni

Az embernek élete értékeléséhez mindig időre van szüksége. „A mának múlttá kell válnia, hogy szépségét beragyogja az emlékezés.” Sokszor messze kell mennünk emberi arcoktól, hogy meglássuk azok drága vonásait. S aztán a belső értékelés és ismeret birtokában visszatérni valakihez, akivel megajándékozott minket az Isten; megköszönni valamit, ami örökkévalóvá varázsolta egy múló percünket – ez a hála gyönyörű birodalma. Legyünk őszinték, sokaknak sokszor ismeretlen világ. Ma azonban életünk egyik nagy kihívása, és hiánya is egyben.

Erről beszél nekünk, hamar felejtő embereknek az evangélium egyik szép története (Lk 17,11-19), amely szerint Jézus meggyógyít tíz beteg embert. De amikor ezek meggyógyulnak, mind elmennek, vissza se nézve, hála és köszönet nélkül. Csak egy tér vissza közülük, hogy hálát adjon, megköszönje az életet.

A hála mindig vallomás, szívdobogva születő, drága köszönő szó. Áldás és imádság.

Hány ünnepi pillanatunk volt már az életben, amikor Isten keze meggyógyított, megajándékozott, gyermekévé fogadott és új holnapok felé elindított. Gondoljunk csak templomunkra, megnyugvásunk, békességünk hajlékára s az evangélium mindig időszerű útavalójára. Gondoljunk csak azokra az órákra, amikor Isten megerősített, még ha „a halál árnyékának völgyében” jártunk is, kedvet és örömet adott, erővel és egészséggel ajándékozott meg.

De hol van a mi hálánk, köszönő szavunk és imádságunk? Milyen sokszor marad üres és néma az ajkunk, s megyünk tovább mi is köszönet nélkül. Ha összeszámlálnánk az emberek titkon vagy hangosan elmondott imáit, alig találnánk köztük hálaadó imádságot. Milyen nagy igazság van abban, hogy amikor betegek vagyunk, azt kérjük, gyógyítsanak meg. Amikor elmúlt a betegség, azt mondjuk, hogy meggyógyultunk.

Járjuk tovább életutunkat azzal a tudattal, hogy egy szó vár a szívünk mélyén kimondásra, hálás vallomásra: köszönöm.

A hála ugyanakkor emlékezés is.

A történet szerint kilenc ember nem jött vissza Jézushoz, mert elfutott a feledés útján. Semmi sem olyan döbbenetes, mint a feledés. Elfeledni szüleink és nagyszüleink bölcsőnkbe néző arcát, kenyerünkért és örömiünkért munkába lendülő kezét, otthonunk csendjét és templomunk békéjét. Elfeledni Istent, életünket megtartó és áldó szeretetét.

A hála emlékezés! Azért jó nekünk sokszor hallani és emlékezni arra, hogy kik voltunk és vagyunk. Hányszor jártunk mint tékozló fiak, messze az isteni szeretet szülői hajlékától, hányszor elrontottuk, bemocskoltuk, s talán össze is törtük lelkünk igazi arcát, Istenhez való tartozásunk tiszta képét. És egymáshoz tartozásunk, az emberi közösség életmegnyilvánulásában vajon nem voltunk-e és vagyunk-e egymásnak farkasa, vagy minden más egyebe, csak éppen nem testvére, felebarátja. Lessük egymás szavát, mozdulatait, hogy mit tudnánk azokból a magunk előnyére felhasználni, pedig inkább azt kellene keresnünk, ami összeköt, meglátni egymásban a szeretet és jóság, az önzetlenség és barátság apró fényeit, amelyek ránk ragyognak, s amelyekért hálásnak kellene lennünk.

Emlékezzünk azért, és legyünk hálásak. Különösen most, szeptember közepén, amikor szülők és gyermekek, egymás kezét fogva indulnak el az iskolák felé, hogy „egy véka tudomány mellé egy köből erkölcsöt” szerzzenek a jövő számára. Legyen tele életünk a köszönő szóval, hálaadó imádsággal az életért és megtartásért. De legyen tele életünk hálás munkával és cselekedettel, friss erőfeszítéssel, példával és helytállással otthon, az iskolában és a munkahelyen. Isten és az emberek a köszönet és hála ilyen követéit várják mindennap!

Dr. SZABÓ ÁRPÁD püspök

Könyvajánló

KAREL BLEI: Freedom of Religion and Belief: Europe's Story. Royal Van Gorcum. 2002. The International Association for Religious Freedom. 165 l. Vallás- és hitszabadság: Európai története.

A Vallásszabadság Nemzetközi Társulata (IARF) 2002. július 28 - augusztus 3. napjain tartotta 31-ik kongresszusát, Budapesten. A könyv a kongresszusi munkálatok teljesebbé tétele érdekében íródott.

A szerző, Karel Blei, 1932-ben született Hollandiában, 1987-1997 közti időszakban a Holland Református Egyház főtitkára, 1989-1998 közti időszakban az Egyházak Világtanácsa Központi Bizottságának a tagja.

A könyv az európai vallás- és hitszabadság témakörének történetéről, a jelen és a jövő kilátásairól igyekszik – véleményem szerint – „nagy lépésekben haladva” átfogó képet nyújtani.

A szerző arra is törekedett, hogy feleletet adjon arra a kérdésre: Hogyan alakult a kereszténység, a judaizmus és az iszlám „élettere Európában, az elindulástól napjainkig, és hogyan érvényesült a vallás- és hitszabadság eszméje az idők sodrában addig, amíg alapvető emberi jogként ismerték el, de nem egyszer „megfeledek” érvényesítéséről a vallási, felekezeti, társadalmi, politikai és gazdasági érdekek érvényesítésének büvöletében?!

Méltányolhatjuk, hogy a szerzőnek van tudomása az 1568-as tordai országgyűlés vallási határozatáról (i. m. 90–91), de sajnáljuk, sőt nehezményezhetjük, hogy annak részletes bemutatását és történelmi jelentőségét szűkszavúan ismerteti.

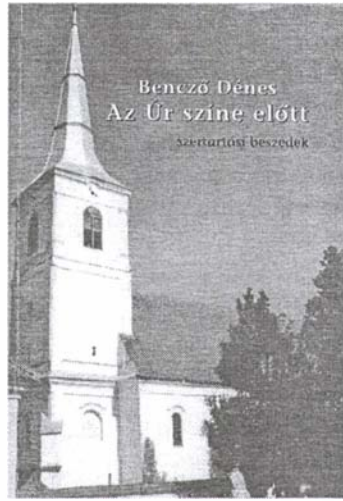
A könyv színvonalát a gazdag forrásirodalom, a képanyag, a térképek emelik. A könyvnek megcsodálhatjuk az ízléses borítóját is, de a vallás- és hitszabadság Európáját úgy szemlélhetjük, ha nem a fedőlapjára, hanem a borítólapjára tekintünk, azaz, ha „héberesen gyönyörködünk”.

A hiányosságok ellenére a könyvet szeretettel ajánljuk az e témakörben érdeklődő olvasóinknak.

R. E.

Augusztus 30–31-én, az Unitárius Lelkészek Országos Szövetségének konferenciáján három könyvbemutatóra került sor. Az idén örvendetesen gazdag könyvtermésünk egyikét – **Bencző Dénes** nyugalmazott lelkészünk második prédikációskötetét – **Tódor Csaba** homoródszentpáli lelkész mutatta be, majd **Szász Ferenc** brasói lelkész méltatta.

Az értekezlet második napján került sor **Gellérd Imre: Négyszáz év unitárius prédikációirodalma**, valamint **Kedei Mózes: Az Erdélyi Unitárius Egyház rövid története** című kötetek bemutatására. Az előbbi könyvet **Kvári Kovács István**, az utóbbit **Kovács Sándor** ismertette.

Bencző Dénes: Az Úr színe előtt (szertartási beszédek). Készült a székelyudvarhelyi Infopress Rt.-nél, az Infopress Rt. támogatásával. A megjelenés éve: 2002 augusztusában. 436. old.

Újabb kötetnyi bőkezű ajándék – nyugalmazott, de nem „nyugalomba vonult” – lelkészünk 45 évre terjedő lelképásztori szolgálatainak és tapasztalatainak gazdag tárházából. Embert megpróbáló, sokak gerincét megroppantó korból; olyan korból, amely valóban megpróbálta, hogy mit bír elviselni még az ember. És – mint gyakran mondogatta –: „A lelkész is (csak) ember.” Ha ember...

A kötet alcíme – szertartási beszédek – kevesebbet ígér, mint amennyit a kötet valóban kínál. A kimondottan szertartási beszédek - két tucat keresztelési, két tucat esketési, 69 temetési és 15 úrvacsorai agenda – mellett ugyanis, még 49 alkalmi és általános egyházi beszéd, húsz különböző alkalomra írt, mintegy 53 imádság, egy vers, valamint előszó, „Befejező gondolat” (és az ehhez csatolt „Örök figyelmeztetés”) teszik a vártnál jóval gazdagabbá a kötetet. Ezekon kívül címtár, betűrendes névmutató és textuárium segíti az olvasót a tájékozódásban.

Az ízléses fedőlap szép, színes felvételei a homoródmási unitárius templomot örökítik meg kívülről-belülről. A könyv elején még két színes fénykép látható: a Szerző a szószéken, valamint a templom orgonája.

Fájdalom, de meg kell mondani, hogy ez a rendkívül gazdag és szép kötet sokkal több hozzáértést – vagy törődést? – érdemelt volna a gondozásával megbízottaktól! A lektor, olvasószerkesztő és főként a számítógépes tördelő munkája sok kívánnivalót hagyott maga után. Ez különösen a bibliai helyek elavult és gyakran hibás jelölése, de főként a szavak helytelen (lapszéli) elválasztása esetén szúr szemet...

Mindenképpen hálásan köszönjük Bencző Dénesnek ezt az újabb rangos és hiánypótló kötetet, amellyel – úgy hisszük – megajándékozta nemcsak a mában is az egyház és nemzet szolgálatában élő-égő szolgatársait, de a remélhetőleg ezen eszmények büvöletében felnövő, ifjú teológus- és lelkésznevezeték tagjait is! És mivel – az elmúlt, „valahogy túlélte” félszáz év után – valószínűleg sok ilyen hiánypótló művet kell kiadjunk még, reméljük, hogy (több kötetnyi, nagy alapú, vonalas) füzetek rejtőzködő kincseiből hamarosan újabb prédikációs

kötetet ad szolgatársai és hívei kezébe. Ehhez adjon Neki a jó Isten erőt, egészséget és töretlen munkakedvet! (Kvári)

Gellérd Imre: Négy száz év unitárius prédikációirodalma. Kiadja az Unitárius Egyház. Megjelenését támogatta a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma. **Kolozsvár, 2002. 430. old.**

Tragikusan derékba tört élet posztumusz kinőtt koronája. Megjelen(tet)ését **Gellérd Imre (1920-1980)** halálának 20. évfordulójára reméltük. Akkor - két évvel ezelőtt - csak az

angol nyelvre lefordított, rövidített, és - sajnos - sok hibával teletűzdelt változat láthatott napvilágot. Most - végre! - kezünkbe vehetjük, és elmélyülten tanulmányozva magunkénak tudhatjuk ezt az egyházunk történetében páratlan, valóban hiánypótló, gyönyörű munkát, amely végigkíséri - bemutatja és elemzi - az unitárius eszmék fejlődését a 16. századi kezdetektől a 20. század elejéig.

Ha egyházunk közel 500 éves történetéről sokan és sokat írtak az idők folyamán, ezen szerzők többsége általában a külső, történelmi tényezőkre helyezte a hangsúlyt. Igazat kell adnunk jelen kötetünk egyik értő méltatójának: „*Ez a könyv egy kultúra lelkébe enged bepillantának.*” (J. C. Godbey). Mi, akik megtanultuk, hogy mit jelent „*a múlt lángjainál melegedni*”, azt is tudjuk: a múlt biztos alap a gyakran bizonytalan tünő jelenben. Feltéve, ha ismerjük. Az eszmetörténet esetében ez többszörösen igaz.

Gyakran hivatkozunk arra a régi mondásra is, miszerint: *A könyveknek megvan a maguk sorsa.* Ennek a könyvnek - első kiadásakor - már félszázadnyi története van. Ebbe a kalandos, később pedig „két kontinens sok emberét” tette lelkesítő történetbe avat be **dr. Gellérd Judit**, aki „Édesapja szellemi hagyatékának közkinccsé tételét életfeladatának tekinti.” Teszi ezt oly módon, hogy közben megelevenedik szemünk előtt Édesapja, **dr. Gellérd Imre** erdélyi unitárius lelkész-tudós élete és tragikus sorsa a kommunista diktatúra legsötétebb éveiben. Bepillantást nyer az olvasó abba a kitartó következetességgel és lelkes elragadtatással végzett, mintegy két évtizedes - édesapja szellemi hagyatékát menteni akaró - munkába is, amelyet **dr. Gellérd Judit** küldetésnek és „végső kötelességének” érez. (Előszó)

A kötet első nagy része **Gellérd Imre** *magiszteri* dolgozata: Az unitárius prédikációirodalom története a 16. századtól a 18. század végéig. (3-180. old.) A második rész: Az unitárius egyház szószéki és szertartási szolgálata a 19. században címmel megírt *doktori* dolgozatát kínálja az érdeklődőknek. (183-421. old.) Mindkét rész igen nagy jelentőséggel bír, tekintve, hogy eddig fel nem

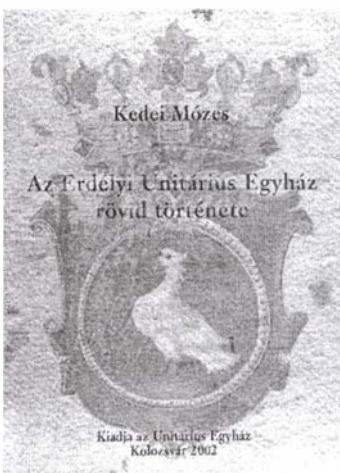
dolgozott területekről ad újat teológiai irodalmunk számára. **Gellérd Imre** „odaadással mélyült el az egyes korok, irányok és személyiségek megismerésében, olyan eredményeket nyújt, melyek nyereséget jelentenek nemcsak az unitárius teológia, hanem az egész hazai protestantizmus számára is.”

Gellérd Imre kötetének részletesebb bemutatására - természetesen - kísérletet sem tehetünk itt. Tévedés is volna csupán ismertetések - akár nagyobb lélegzetű könyvszemlék - alapján ismerkedni e művel, elhamarkodott, felületes véleményt alkotva róla. Egyszerűen szólva: kötelező „házi olvasmány” minden hivatásának élő unitárius lelkész és lelkészjelölt számára! El kell olvasni elejétől végig. Igaza van ugyanis a régi bölcsnek: „*Az egésznek a tudója tudja a részleteket is, de aki csak a részleteket ismeri, annak fogalma sincs az egészről.*”

Meg kell említeni még, hogy a kötet - mai követelményeknek megfelelő - számítógépes tördelése, szép kivitelezése **Krizsa János** és a kolozsvári **Gloria Nyomda** munkáját dicséri. (Talán csak a kötet borítóját nem kellett volna az angol nyelvű kiadás mintájára készíteni!) Feltétlenül elismerést érdemel az olvasószerkesztő - **Kürti Miklós** - minden részletre kiterjedő, lankadatlan figyelme és lelkiismeretes munkája.

Ismételten köszönetet mondunk mindazoknak, akik hozzájárultak ezen alapvetően fontos - prédikációirodalomunk múltját bemutató - kötetünk kiadásához! Mindenekelőtt - természetesen - **dr. Gellérd Judit**nak.

Végül szeretettel ajánljuk ezt a könyvet minden magyar ajkú olvasónak, azzal a meggyőződéssel, hogy az ilyen szép művek tanulmányozásából mindig nagy gyönyörűségei származnak az életnek. (Kvári)

Kedei Mózes: Az Erdélyi Unitárius Egyház rövid története. Kiadta az Unitárius Egyház. Megjelenését a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatta. **Gloria Nyomda. Kolozsvár, 2002. 106. old.**

Kedei Mózes szép és nagy feladatot vállalt magára, midőn unitárius egyházunk közel fél évezredes történelmét vetette papírra. A 13 fejezetet tartalmazó kötet tömören és érthetően írja le mindazt, amit templom- és iskolaépítő elődeink tettek felekezetünk, nemzetünk fennmaradásáért.

A szerző a hagyományos unitárius egyháztörténet-írás vonalát követi, fejezeteit neves püspökeink, lelkészeink, jótevőink életrajza köré építi fel, így rajzolva meg századról-századra haladva jelenbe ívelő történelmünket. A kötet rangját emeli a függelékben csatolt 56 jól sikerült fénykép. Köszönjük a szerzőnek hiánypótló munkáját. A Erdélyi Unitárius Egyház rövid történetét minden olvasónk szíves figyelmébe ajánljuk. (Kovács Sándor)

A marosvásárhelyi Unitárius Alapítvány (UNITÁRCOOP) hírei

Az elmúlt évben az UNITÁRCOOP Alapítvány tevékenysége mind minőségileg, mind mennyiségileg jelentős eredményeket könyvelhetett el. Az elnyert pályázatokból, valamint a bel- és külföldi adományokból folytatódtak a már hagyományosnak mondható támogatások, valamint az idős személyek otthoni gondozó szolgálata, illetve segélyezése.

Íme az összesítő adatok:

1. Keresztelési betétkönyv - adomány vidéki egyházközségeknek 3 850 000 lej
2. Ifjúsági tevékenység és tanulók támogatása 8 650 000 lej
3. Sokgyermekes család (tej- és kenyér-előfizetés) 6 548 400 lej
4. Hidegvölgyi tűzkárosult cigánycsaládok segélyezése (ruha és ágynemű) a Polgármesteri Hivatal kérésére 12 435 000 lej
5. Gyógyászati segédeszközök, használtruha-adományok 15 209 170 lej
6. Szentgericei Egyházközség Tiboldi Alapítvány támogatása 5 467 218 lej
7. Megyei Nyugdíj Egyesület segélyezése 513 400
8. Lókodi Öregek Háza segélyezése 1 600 000 lej
9. Egyházi, illetve kulturális célú adományok (fehéregyházi Millenniumi Unitárius Templom, maroszentkirályi Szent István-szobor, szabédi emlékünnepe) 3 000 000 lej
10. Idős, szegény emberek otthoni gondozása és segélyezése (élelmiszerek, tisztálkodási cikkek, tisztítószer) 61 902 351 lej

Ez utóbbi tevékenység az Unitárius Gondozó Szolgálat keretében 2001. év második évfolyamában indult egy szervezési és működési szabályzat alapján. A Gondozó Szolgálat célja: szociális és egészségügyi gondokkal küszködő, idős, esetleg mozgáskorlátozott emberek támogatása, illetve otthoni gondozása.

Részben a lelkészek családlátogatási tapasztalatai, részben a Nőszövetség és az Ifjúsági Egylet tagjaitól származó információk alapján, kezdetben egy 20 személyből álló névsort állítottunk össze, akiknél szociális asszisztensek felmérést végeztek, a vonatkozó törvényes előírások alapján. Többnyire magányos, kis nyugdíjból élő, otthonát ritkán elhagyó, önmagát nehezen vagy egyáltalán ellátni nem tudó, idős emberekről van szó. A húszas keretet havonta felújítottuk, a legfrissebb értesülések alapján.

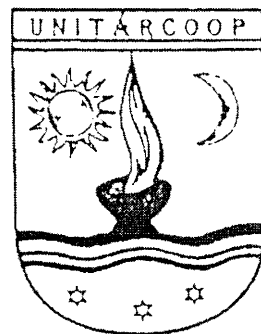
Az Unitárius Gondozó Szolgálat három úton fejti ki emberbaráti tevékenységét:

1. Gyógyászati segédeszközöket, egyszer használatos cikkeket, használt ruhaneműt és ágyneműt adományoz vagy kölcsönöz. Nyilvántartásunk szerint 145 esetben adományoztunk és 54 esetben kölcsönöztünk abból a segélyküldeményből, amelyet egy észak-németországi Evangélikus Egyházközségtől kaptunk, dr. Fazakas Béla professzor úr közvetítésével.
2. Élelmiszerek, tisztálkodási és tisztítószeret tartalmazó segélycsomagok adományozása. Az elmúlt évben 125 segélycsomagot osztottunk ki, egyenként 500 000 lej értékben. Az erre szükséges pénzügyi forrást három megnyert pályázatból biztosítottuk: a marosvásárhelyi Polgármesteri Hivaltaltól 60 000 000 lejt, az Illyés Közalapítványtól 12 257 771 lejt és a Mocsáry Lajos Alapítványtól 32 100 000 lejt.
3. Öregek és részben mozgáskorlátozottak otthoni gondozása, beleértve a lelki gondozást is, önkéntességi alapon. Bár az elmúlt évben a Gondozó Szolgálat szervezésében és működésében adódott, főleg szubjektív töltetű, zavaró körülmény is, de a tevékenység összességében feltétlen pozitív. A további bővítése nemcsak érdemes, hanem szükséges is. Fokozatosan előregedő és elszegényedő felekezeti közösségünkben egy Gondozó Szolgálat tevékenysége, különös tekintettel az idős személyek otthoni gondozására, nagy igény van.

Azt szeretnénk, hogy ez a tevékenység általánosan ismert és támogatott legyen az egyházközség híveinek körében.

Ma nekem, holnap neked (hodie mihi, cras tibi) mondja a latin közmondás. A majdnem ötezres marosvásárhelyi unitárius közösségnek kell olyan anyagi és erkölcsi tartaléka legyen, hogy a legrászorultabb hittestvéreinek segítsen. Az egész szervezés kérdése csupán. Idén is havonta 20 segélycsomagot tudunk szétosztani. Várjuk a javaslatokat, bejelentéseket és a segélytevékenységbe való bekapcsolódást.

SZABÓ LÁSZLÓ gondnok

Maros-Küküllői Unitárius Egyházkör
UNITÁRCOOP ALAPÍTVÁNY

4300 Tg. Mureş/Marosvásárhely, str. Bolyai 13.
Tel/fax: (00-40)-265-161454, Tel: (00-40)-265-214652

A kolozsvári Unitárius Diákotthon javára

A 2001. év elején elméletileg Erdély minden unitáriusa felé személyesen megszólító levél indult az egyházi központból. Indítéka az Egyházi Képviselő Tanács azon döntése volt, hogy az 1999 nyarán visszakapott kolozsvári Unitárius Kollégium épületében, a tetőtérben egy diákotthon építését első számú befektetésének tekinti: hogy középiskolás és egyetemista gyermekeinknek újra biztonságos, szellemi és lelki fejlődésüket biztosító otthonuk legyen.

A levél eme diákotthon megépítéséhez kért segítséget híveinktől, pontosabban a kollégium padlásterének e célra való átalakításához. A szükséges anyagi alapokat elsősorban amerikai egyesült államokbeli hittestvéreinktől és a magyar állam akkori kormányától reméltük megszerezni. De hogy elnyerésükhöz erkölcsi alapunk legyen, előbb meg kellett mutatnunk azt, hogy mi magunk mennyivel járulunk hozzá a befektetéshez, hogy mi mennyit áldozunk saját gyermekeink oktatásának jövőjéért.

A diákotthon két szárnya közül előbb az északi, középiskolásoknak készülő rész építéséhez fogtunk hozzá, 2000 októberében. A munkálatok 11 hónapot tartottak, és rekordidő alatt be is fejeződtek, hogy az új tanévben, 2001 szeptemberében már használatba vehessük a tanuló- és hálószobákat. A siker biztosítéka főként a külföldi támogatás volt - ennek összegyűjtéséhez azonban arra a válaszra is szükség volt, amelyet a kiküldött segélykérő levelekre kaptunk híveinktől. Szükség volt megmutatnunk, hogy bár legtöbbszörnek a mindennapi betevő falatért is meg kell küzdenünk, mégis áldozni akarunk a közösség szükségleteinek a kielégítésére is.

Az egyéni és közösségi adományok természetesen nem voltak egyformák. Voltak, akik személyesen küldték el támogatásukat Kolozsvárra, mások az egyházközségeik keretében szervezett gyűjtésbe kapcsolódtak be - s voltak, akik egyelőre egyiket sem tették. A mi dolgunk nem ítékezés az utóbbiak felett, hanem a köszönetmondás az előbbiekre felé, s a remény éltetése, hogy ez talán másokat is tette készre. Az adományok nem voltak egyforma nagyságúak sem, de nem is lehettek. Az összehasonlításoknál emlékeznünk kell Jézus tanítására az özvegyaszony két fillérééről: az adományokat nem egymáshoz kell mérni, hanem az adományozó lehetőségeihez, mert abból világlik ki a szándék nagysága, s az mutatja meg, hogy tízezer lej ér-e többet, vagy egymillió.

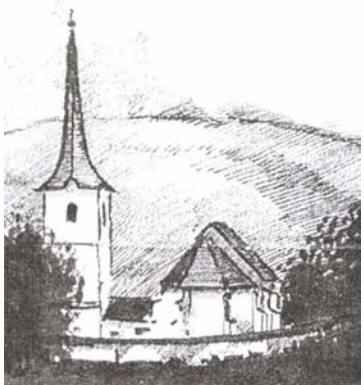
A továbbiakban hadd közöljük az adományt tevő egyházközségek nevét, létszámát és adományaik összegét, egyrészt azért, hogy köszönetünk ne csak általánosságokról, hanem konkrétumokról is szóljon, másrészt meg azért, hogy a tágabb közösség számszerűen is megismerje az adományok értékét, és ki-ki eldönthesse, vajon sokat adott-e, vagy keveset.

Kolozs-tordai egyházkör:

Alsófelsőszentmihály (480 lélek) 950.000 lej, Aranyosrákos (380) 720.000, Kide-Nagybánya (272) 4.020.000, Kolozsvár I (1885) 6.000.000, Kolozsvár II (645) 152.000, Kolozsvár III (688) 2.385.000, Komjászeg (77) 800.000, Magyarország (586) 3.548.000, Mészkö (133) 660.000, Nagyenyed (313) 2.762.000, Nagyvárad (339) 6.124.000, Sinfalva (276) 1.610.000, Szind (25) 20.000, Torda (989) 2.220.000, Tordatúr (165) 1.190.000, Torockószentgyörgy (533) 1.600.000, Várfalva (459) 1.320.000, **összesen 36.081.000 lej.** Nem adományozott még Abrudbánya, Alsójára, Bágyon, Csegez, Kolozs, Kövend, Lupény-Vulkán, Petroszény, Torockó és Verespatak egyházközsége.

Marosi egyházkör:

Bözöd (375 lélek) 500.000 lej, Csokfalva (306) 500.000, Erdőszentgyörgy-Bözödújfalva (161) 500.000, Ikland (83) 30.000, Jobbágyfalva-Nyárádszereda (419) 2.800.000, Marosvásárhely (4583) 5.000.000, Nyárádgálfalva (301) 500.000, Nyárádszentlászló (171) 200.000, Rava (186) 1.500.000, Székelykál (198) 76.000, **összesen 11.606.000 lej.** Nem adományozott még Bordos, Iszló, Magyarorsákok, Marosszentgyörgy, Nyárádszentmárton-Csíkfalva, Nyomát, Szabéd, Szentgericze, Szentháromság és Vadad egyházközsége.

szervezett egyházi gyűjtés eredménye

Küküllői egyházkör:

Ádámos (301 lélek) 2.000.000 lej, Bethlenszentmiklós (458) 345.000, Désfalva (342) 1.280.000, Dicsőszentmárton (716) 7.400.000, Fehéregyháza (77) 1.595.000, Harangláb (102) 600.000, Küküllődombó (765) 1.960.000, Küküllősárd (48) 500.000, Magyarsáros (886) 2.135.000, Magyarszentbenedek (11) 200.000, Medgyes (810) 1.500.000, Pipe-Szásznádas (220) 1.000.000, Segesvár (1200) 3.000.000, Szőkefalva-Küküllőszéplak (180) 810.000, **összesen 24.325.000 lej.** Az egyházkör minden egyházközsége adományozott.

Székelykeresztúri egyházkör:

Alsóboldogfalva (349 lélek) 1.260.000 lej, Böződkőrispatak (162) 650.000, Csehétfalva (170) 1.510.000, Csekefalva (229) 2.650.000, Énlaka (231) 1.553.000, Firtosmartonos (250) 1.033.000, Firtosváralja (98) 2.000.000, Kadács (215) 1.000.000, Kede (71) 600.000, Kissolymos (430) 1.850.000, Korond (1296) 10.520.000, Medesér (131) 1.000.000, Siménfalva (809) 1.000.000, Szentábrahám (810) 2.380.000, Székelykeresztúr (2439) 16.500.000, Székelyszentmihály (604) 3.700.000, Tarcsafalva (219) 1.000.000, Tordátfalva (108) 1.315.000, **összesen 51.521.000 lej.** Nem adományozott még Fiafalva, Gagy, Kobátfalva, Székelyszentmiklós és Újszékely egyházközsége.

Székelyudvarhelyi egyházkör:

Abásfalva (258 lélek) 5.000.000 lej, Daróc (93) 450.000, Homoródjánosfalva (161) 2.355.000, Homoródkarácsonyfalva (298) 2.100.000, Homoródszentpál (370) 2.065.000, Oklánd (380) 2.885.000, Recsenyéd (133) 1.915.000, Szentegyháza (445) 2.000.000, Székelyudvarhely I (2956) 4.945.000, Székelyudvarhely II (2860) 5.755.000, **összesen 29.470.000 lej.** Nem adományozott még Csikszereda, Gyepes, Homoródmás, Homoródkeményfalva, Homoródszentmárton, Homoródszentpéter, Homoródújfalva, Kénos, Lókod, Székelyderzs, Székelymuzsna, Városfalva egyházközsége.

Háromszék-felsőfehéri egyházkör:

Barót (680 lélek) 2.000.000 lej, Bölön (1059) 3.000.000, Brassó I (1843) 4.500.000, Kőhalom-Homoród (291) 2.500.000, Kőkös (228) 1.000.000, Olthévíz (556) 1.000.000, Sepsiszentgyörgy (3381) 10.000.000, Szentivánlaborfalva (195) 420.000, Ürmös (630) 6.510.000, **összesen 30.930.000 lej.** Nem adományozott még Alsórákos, Árkos, Brassó II, Datk, Felsőrákos, Fogaras-Nagyszében, Kálnok, Nagyajta, Sepsikőröspatak, Sepsiszentkirály, Vargyas egyházközsége.

Magánszemélyektől (akik nem egyházközségeik keretében adakoztak) **20.749.450 lej** adomány érkezett.

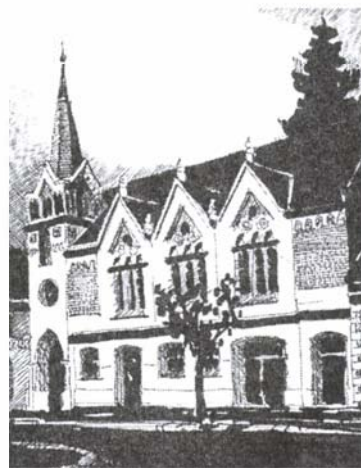
A kimutatás az adományok 2002. szeptember 15-i összesítése alapján készült. Az ezután beérkező adományokat következő lapszámainkban ismertetjük. Az esetleges tévedéseket a számolás természetének kérjük elkönyvelni. A következő hónapokban, ígéretünkhöz híven, minden adománytevőnek személyesen is köszönőlevelet küldünk a támogatásért.

Az építkezés kezdete óta 2 év, a középiskolás szárny használatba vétele óta egy év telt el. Ezalatt Erdély unitárius közösségei és más magánszemélyek összesen 204.682.450 lej pénzbeli adományt tettek. Az építkezés most a déli, egyetemi és eológiai hallgatóknak készülő szárny munkálataival folytatódik.

Folytatódik tehát a szükség is híveink segítsége iránt, s ha meg tudnánk ismételni azt, amit az északi szárnyra adtunk, akkor mondhatnánk nyugodt lelkiismerettel: lehet adtunk.

GYERŐ DÁVID

(A beszámolót övező grafikák Paskucz Sz. László munkái, és csupán illusztráció!)

Egyházi hírek

A 2002-ben végzett teológiai hallgatók szakvizsgáját július 1-5. között tartották a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karán.

Az elért eredmények alapján a hat hallgatót a Püspöki Hivatal a következő egyházközségekbe nevezte ki gyakorló segédlelkézi szolgálatra, szeptember 1-től: **Csáki Levente** (7,50) Kénosba és Lókodra, **Cserey Katalin** (7,25) Firtosmartonosba, **Demeter Sándor-Loránd** (8,00) Sepsiszentgyörgyre, **Fülöp Dezső Alpár** (9,00) Ádámosra, **Jakabházi Béla-Botond** (9,75) Marosvásárhelyre és **Pálffy Tamás Szabolcs** (7,75) Marosszentgyörgyre.

A Lelelkészépesítő Bizottság július 2-3-án lelelkészépesítő vizsgára fogadta a két éves gyakorló segédlelkézi szolgálatakat elvégzettek.

A vizsgán minden jelölt lelelkézi oklevelet szerzett, a következő általánossal: **Cseh Dénes** (7,44), **Fazakas Lajos Levente** (7,55), **Jenei László Csaba** (6,33), **Pavelka Attila** (6,55), **Pitó Attila Zoltán** (7,77), **Szilágyi Annamária** (7,55).

A kolozs-tordai egyházkör július 6-án tartotta évi rendes közgyűlését a petrozsényi egyházközségben. A szórványsorsban élő gyülekezet és fiatal lelelkésze a vendégek fogadásakor és a szervezés során is egyházunk iránti szeretetéről és áldozatvállalásról tett tanúbizonyságot.

Az Egyházi Képviselő Tanács július 10-én az egyház Dávid Ferenc dísztermében tartotta Kriza János püspök székely népköltészeti gyűjteménye, a Vadrózsák új kiadásának a bemutatóját. A Kriterion Könyvkiadó által **dr. Faragó József** akadémikus gondozásában megjelentetett második, kiegészített kiadás sajátossága, hogy olyan népköltészeti termékeket is magában foglal, amelyeket a kommunista cenzúra az előző kiadásból nemzeti jellegű tartalmuk miatt kivágott.

Az Egyházi Képviselő Tanács július 11-én rendes, majd augusztus 15-én rendkívüli ülést tartott. Egyházunk legfőbb végrehajtó testületének ülésein a Főtanács munkálatainak előkészítése képezte a fő napirendi pontot.

A kolozsvári Unitárius Zarándok- és Diákokthoz nemzetközi avató ünnepélyére augusztus 4-én került sor. A kolozsvári belvárosi templomban tartott istentiszteleten a szószéki szolgálatot **William Sinkford**, az egyesült államokbeli Unitárius Univerzalista Egyház új elnöke végezte. Az ünnepély a Dávid Ferenc díszteremben **dr. Szabó Árpád** püspök köszöntőjével és **Gyerő Dávid** előadótanácsos építési beszámolójával folytatódott, majd beszédet mondott **Olivia Holmes**, az amerikai egyház nemzetközi kapcsolatok osztályának igazgatója, **John Gibbons**, a Testvéregyházközségi Tanács volt elnöke és **Zed Kesner** amerikai egyháztag. A felemelő záró akkordot az Unitárius Kollégium Péterffy Gyula Énekkara által előadott kórusművek képezték, majd a jelenlevők megnézték az otthon épülő déli szárnyát is.

Augusztus 30-31-én, a kétnapos gazdag programú Lelelkézi Konferencia után Kolozsváron tartotta meg évi rendes ülését egyházunk legfőbb kormányzó testülete, a Főtanács. Az ülésen jelentések hangzottak el az egyházi hatóságok és belső intézmények munkájáról, és elemzésre kerültek az előző év adatai, a megvalósítások és a hiányosságok egyaránt. A Főtanács tiszteletbeli gondnoki címet adományozott **Bulbuka Gerő** kolozsvár-írishi, **Csiki Árpád** nagybányai és **Mózes Imre** kénosi fiainak. Az ünnepi istentiszteleten az egyházi beszédet **Varga M. Sándor** nyárádszentmártoni lelelkész, az ünnepi ebéden a Berde-serleggel a köszöntőt **Csáka József** székelykeresztúri felügyelő gondnok mondta.

A Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karának I. évfolyamára a felvételi vizsgát szeptember 4-10. között tartották meg. Sikeres vizsgát tett és az

Intézetbe beiratkozhatott **Koncz László** (Segesvár), **Bíró Attila** (Nagyajta), **Sipos László** (Siménfalva), **Mikó Ferenc** (Kolozsvár), **Kiss Sándor** (Dicsőszentmárton), **Kovács Mária** (Székelyudvarhely), **Árkosi Emese** (Alsófelsőszentmihály) és **Varró Amália** (Székelykeresztúr).

Az Unitárius Lelelkészek Országos Szövetsége szeptember 13-14-én első ízben szervezte meg az unitárius lelelkészcsaládok találkozóját Székelykeresztúron. Az egymás megismeréséhez és egy lelki közösség kialakításához hozzájárulni kívánó találkozóra való igényt a jelenlevők nagy száma mutatta meg. A találkozó során a lelelkézi és hitvestársi hivatás, a klasszikus lelelkézi családmódel, valamint a lelelkézi család teljesebb egyházhoz kapcsolásának kérdései kerültek terítékre. A nagyszerű kezdés reményteljes folytatást ígér.

Szeptember 15-én nyitotta meg kapuit Kolozsváron az unitárius óvoda, a kollégium felújított helyiségeiben. A legfiatalabb kortól kezdődő egyházi szellemen történő nevelésben és oktatásban egyelőre 28 kisgyermek vesz részt, számukra az óvoda félnapos programma működik. Ugyanazon a napon tartották meg a kolozsvári Unitárius Kollégium tanévnyitó istentiszteletét és ünnepélyét is.

Halottunk

Pálffy Tamásné Asztalos Erzsébet, Pálffy Tamás datki lelelkész felesége életének 56., házasságának 28. évében, hosszú türelemmel viselt szenvedés után csendesen megpihent. Szeptember 25-én temették a Házsongárdi temetőben. A temetésen a lelelkézi szolgálatot Bálint B. Ferenc Kolozsvár-belvárosi lelelkész végezte. A Lelelkészszövetség nevében Nagy László marosvásárhelyi lelelkész búcsúztatta.

Isten adjon csendes pihenést eltávozott testvérünknek.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY. A Keresztény Magvető melléklete. ISSN 1220-8418.

Szerkesztő bizottság: **dr. Rezi Elek** főszerkesztő, **Kovács István** szerkesztő. E lapszám munkatársai: **Kovács Sándor**, **Gyerő Dávid**.

Olvasószerkesztő: **Kürti Miklós**. Szedés: **Rezi Éva**. Kivitelezés: **Kriza János**. Készült az UNITÁRIUS EGYHÁZ nyomdájában.

Lapzárta minden második hónap 10-e. Címünk: 3400 Cluj, B-dul 21 Decembrie nr. 9. Tel/fax: (064) 193236, 195927.

E-mail: krizajan@unitarian.dntcj.ro; kovacsistvan@unitarian.dntcj.ro